Mult zgomot despre Biserică

Philip Yancey este redactor colaborator la Christianity Today și autorul cărților „Mi-ai făcut în mod minunat și înfricoșător interiorul, după chipul și asemănarea Lui”, „Biblia citită de Isus” și „Dezamăgire față de Dumnezeu”.

Martin Luther a spus: „Fără biserică suntem cerșetori”. Dar uneori este dificil pentru un credincios să facă o alegere: ce biserică să frecventeze? Păstorii nu au mai puține dificultăți. Își pun iar și iar întrebări: cum ar trebui să fie biserica mea, cum ar trebui să am grijă de ea? Philip Yancey se adresează acestor două categorii de cititori.

Folosind exemplul unei mici biserici din Chicago (la care el însuși a venit fără nicio plăcere), autorul arată de ce este capabilă o comunitate formată din indivizi complet diferiți ca și caracter, statut social și nivel de educație. Căci numai o biserică - „o adunare de excentrici” - este capabilă să unească oameni atât de diferiți unii de alții.

Yancey scrie despre ce poate servi drept punct de plecare pentru programele sociale ale bisericii, despre diversitatea formelor de viață bisericească, despre diversitatea liturgică, despre ceea ce oferă biserica enoriașilor, despre ceea ce pot oferi enoriașii bisericii și lumii.

Poziția activă a autorului nu poate lăsa pe nimeni indiferent. Cartea îi va ajuta pe toți să-și regândească atitudinea față de viața bisericească și de lumea din jurul lor.

Autorul cărților „Mi-ai făurit frâiele în chip minunat și înfricoșător” și „După chipul Lui”, Philip Yancey, continuă conversația despre biserică și arată latura practică a vieții acesteia, demontează miturile și zugrăvește imaginea unui Trup al lui Hristos activ și vibrant.

- Capitolul 1 Mult zgomot legat de Biserică
- Capitolul 2. Care a fost planul lui Dumnezeu?
- Capitolul 3. Dincolo de zidurile bisericii
- Postfață: În laudă onestității

Capitolul 1 Mult zgomot legat de Biserică

E o corabie mare și veche, Bill. Scârțâie, se leagănă și se rostogolește. Uneori pur și simplu vrei să ajungi la țărm. Dar nava merge întotdeauna unde trebuie să

meargă. Întotdeauna a mers, întotdeauna va merge, întotdeauna va merge. Fie că ajungi la țărm, fie că navighezi cu ea.

J. Powers. „Grâu verde”.

E o corabie mare și veche, Bill. Scârțâie, se leagănă și se rostogolește. Uneori pur și simplu vrei să ajungi la țărm. Dar nava merge întotdeauna unde trebuie să meargă. Întotdeauna a mers, întotdeauna va merge, întotdeauna va merge. Fie că ajungi la țărm, fie că navighezi cu ea.

Am crescut în Georgia. Biserica a fost trăsătura definitorie a vieții mele. Am participat la slujbele de duminică dimineața și seara. Mergeam la biserică miercurea, alergam la școala biblică, la grupuri de tineri, la întâlniri evanghelistice, la conferințe misionare și la orice alte evenimente la care biserica își deschidea porțile. Vedeam lumea prin vitralii. Biserica îmi spunea ce să cred, în ce să am încredere, cum să mă comport.

Când eram la liceu, mergeam la biserică într-un bloc de apartamente dintr-o fostă fermă de cai. Nu departe de „clădirea” noastră erau câteva grajduri goale, pline de fân. Într-o duminică, cel mai mare grajd a luat foc. Autospecialele de pompieri au venit țipând, diaconii s-au grăbit să curețe molozul, să dezlege caii, iar enoriașii au stat în picioare și s-au uitat cum flăcările portocalii se înălțau spre cer. Căldura ne era în față. Când focul s-a stins, am pășit țanțoș în sanctuar, acum plin de miros de cărbuni aprinși, *și* l-am ascultat pe pastor cum ținea o predică improvizată despre focurile iadului, despre care ne-a asigurat că sunt de șapte ori mai fierbinți decât ceea ce tocmai văzusem.

Această imagine mi-a rămas de mult timp întipărită în memorie, pentru că în acel moment biserica noastră mirosea cu adevărat a „foc al iadului și pucioasă”. Păream o mică turmă rătăcind într-o lume plină de pericole. Un pas greșit și ne împiedicam de calea sigură și ajungeam în limbile focului iadului. Biserica era o fortăreață pentru noi, protejându-ne de lumea teribilă din afară.

Incursiunile mele în lumea urâtă, inclusiv perioada petrecută la școala publică, au fost pline de momente stânjenitoare. M-am înroșit de jenă când le-am explicat clasei de ce nu puteam merge la film cu ceilalți și să văd versiunea hollywoodiană a romanului Othello. Și astăzi îmi amintesc de cuvintele sarcastice ale profesorului meu de biologie când le-a explicat clasei de ce nu reușisem să pulverizez Originea speciilor de 592 de pagini a lui Charles Darwin în lucrarea mea de 20 de pagini.

Totuși, eu și camarazii mei ne bucuram să ne simțim ca o minoritate persecutată. Ne bucuram că reușim să „trăim în lume” deși „nu eram din lumea aceasta”. Mă

simțeam ca un cercetaș curajos care cunoștea un secret teribil, cunoscut doar de câțiva. „Această lume nu este casa mea. Sunt doar un rătăcitor prin ea.” Asta cântam. În copilărie și tinerețe, nu aveam nicio aversiune față de biserică. Era o corabie care mă purta peste valurile unei lumi furtunoase.

Biserica mea dezaproba patinajul cu role (seamănă prea mult cu dansul), bowlingul (ei beau!), mersul la film, cititul ziarului de duminică. Biserica a ridicat un zid gros de reguli exterioare pentru a ne proteja de lumea păcătoasă. În felul ei, a reușit. Astăzi, mă pot deda oricăruia dintre aceste „vicii” fără să mă simt ca un păcătos. Totuși, îmi dau seama că strictețea fundamentaliștilor ne-a ținut departe de necazuri: o graniță a fost trasată în jurul nostru.

De exemplu, am putea intra pe furiș într-o sală de bowling, dar niciodată nu ne-ar trece prin minte să atingem alcool sau droguri.

Treptat, am început să-mi dau seama că multe dintre reguli erau nefondate, iar unele erau de-a dreptul greșite. În Sud, rasismul făcea parte din subcultura bisericii. În biserică, auzeam frecvent că negrii – noi foloseam un cuvânt mai dur – erau „subumani”, needucați, sclavi blestemați de Dumnezeu. Aproape toți cei din biserica mea credeau că Martin Luther King era un „da-da comunist”. Ne bucuram de fiecare dată când aflam că șeriful îl bătuse sau îl închisese.

Este foarte ușor să te îndepărtezi de o religie care este ținută laolaltă de recuzită exterioară. Asta mi s-a întâmplat și mie. Odată ce am gustat viața în „lumea mare”, nu am mai putut suporta legalismul care mă înconjura în copilărie. Cuvintele bisericii mi s-au părut imediat false, ca „noua limbă” a lui George Orwell. Biserica vorbea despre har, dar trăia după lege. Vorbea despre iubire, dar ura. Din păcate, când am părăsit biserica fundamentalistă din Sud, am respins nu doar înfățișarea ei ipocrită, ci și întregul ei set de credințe.

Astăzi văd că biserica care m-a înconjurat în copilărie a fost mai mult decât un loc de cult sau o comunitate spirituală. Era un mediu controlat, un fel de subcultură. Astăzi înțeleg că biserica „dură”, unde scuipă, blestemă păcătoșii, unde nu există loc pentru smerenie și sacramente, mi-a „înghețat” credința timp de mulți ani. Pe scurt: creștinismul m-a împiedicat să-L găsesc pe Hristos. Mi-am petrecut restul vieții încercând să mă întorc la credință, la biserică. Calea mea către credință este subiectul unei lungi povești. Nu o veți găsi aici. Această carte atinge o singură întrebare: „De ce avem nevoie de o biserică?”

Ar trebui un creștin devotat să meargă la biserică? Winston Churchill a spus odată că relația sa cu biserica era ca cea a unui contrafort cu o clădire - aceasta o susținea din exterior. Am încercat așa o vreme... până când am crezut cu adevărat în învățătura bisericii și mi-am închinat sufletul lui Dumnezeu. Nu sunt

singurul în această situație. Mulți oameni se numesc creștini, dar puțini merg la biserică. Mulți au trecut prin aceeași călătorie pe care am trecut-o și eu, simțindu-se respinși și trădați de biserică. Există și alții - cei pentru care „biserica pur și simplu nu face nimic”. A-L urma pe Isus este un lucru. A urma rândul de credincioși care intră în biserică duminică dimineața este cu totul altceva. Așadar, de ce facem atâta tam-tam pe seama bisericii? Poeta Anne Sexton a scris:

I-au străpuns mâinile cu cuie.
Apoi... apoi toată lumea și-a pus pălăriile.

În timp ce reflectez asupra călătoriei mele, văd mai multe obstacole care stau între mine și biserică. Primul este ipocrizia. Filosoful ateu Friedrich Nietzsche a fost întrebat odată de ce îi antipatiza atât de mult pe creștini. El a răspuns: „Aș crede că toți ar fi mântuiți dacă s-ar comporta diferit... ca oamenii mântuiți.”

În copilărie, eram intimidat de biserică și, prin urmare, mă apropiam de porțile bisericii cu reticență. Duminica dimineața, creștinii își puneau cele mai bune haine și își zâmbeau unii altora. Dar, din propria mea experiență, știam că în spatele acelor zâmbete se ascundea uneori ostilitate reciprocă. Am dezvoltat o alergie la orice manifestare de ipocrizie, până când într-o zi m-am întrebat: „Cum ar fi biserica dacă fiecare persoană din ea ar fi ca mine?” Și apoi m-am gândit profund la propria mea spiritualitate și am încetat să mă mai gândesc la toți ceilalți.

Mi-am dat seama că judecătorul ipocriziei bisericești este Dumnezeu. Mi-am dat seama că numai Domnul poate judeca. „El va face mai bine”, m-am gândit. Am devenit mai calm, mai blând, am învățat să iert. Și ce pot să spun: există soți și soții perfecți? Părinți și copii? Dar nu desființăm instituția căsătoriei și a familiei pe această bază! Atunci de ce să „desființăm” biserica?

Al doilea obstacol era pur cultural. Bisericile căutătoare nu fuseseră încă inventate. Învățasem că duminica dimineața, la ora unsprezece, era foarte diferită de orice alt moment al săptămânii. În nicio altă zi a săptămânii nu trebuia să stau drept timp de treizeci sau patruzeci de minute într-un scaun tare și să ascult moralizatoare. În nicio altă zi nu cântam cântece scrise cu un secol sau două mai devreme. Mă simțeam ca una dintre rudele lui Flannery O'Connor care mergea la biserică dintr-un singur motiv: „Slujba a fost atât de groaznică încât mi-am dat seama că trebuie să existe motive mai înalte pentru care oamenii stau jos și o ascultă.”

O'Connor avea obiceiul de a sta la birou în fiecare dimineață, astfel încât, dacă îi venea o idee, să o poată nota. Fosta catolică Nancy Mairs scrie în memoriile sale, „Simple Times", că s-a întors la biserică într-un mod similar. A șovăit în credința ei, dar a decis să participe la Liturghie pentru a-și crea un loc în sufletul ei „unde credința putea curge". A învățat că nu toată lumea este condusă la biserică prin credință. Unii vin „cu mâinile goale". Uneori, biserica le umple golul.

Însăși structura bisericii a împiedicat umplerea golului meu. Îmi plăceau adunările mici în care oamenii vorbeau despre viețile lor, discutau probleme de credință, se rugau împreună. Dar slujba formală a bisericii, cu rutina ei, repetițiile, mulțimile de oameni, anunțurile, cu poruncile de a „ridica și așeza" mă irita. Cu cât treci mai mult timp fără să mergi la biserică, cu atât totul pare mai ciudat în ea. Mi-am dat seama că pierdusem obiceiul vieții bisericești.

M-am simțit mai bine când am citit că C. S. Lewis și alți creștini proeminenți care doreau să se închine lui Dumnezeu au fost adesea împiedicați, în loc să fie ajutați, de biserica lor. De exemplu, laureata Premiului Pulitzer, Annie Dillard, și-a descris odată biserica astfel:

Săptămână după săptămână am fost mișcat de starea deplorabilă a podelei de linoleum; nicio floare nu putea înveseli locul. Sunetele cântecelor teribile pe care le iubeam atât de mult, citirea tristă a Bibliei, golul și detașarea slujbei, pompozitatea teribilă a predicilor, sentimentul de lipsă de sens al tuturor acestora - toate acestea nu făceau decât să sublinieze: ce miracol că am ajuns aici. Ne întoarcem. Venim. Săptămână după săptămână îndurăm toate acestea.

Săptămână după săptămână am fost mișcat de starea deplorabilă a podelei de linoleum; nicio floare nu putea înveseli locul. Sunetele cântecelor teribile pe care le iubeam atât de mult, citirea tristă a Bibliei, golul și detașarea slujbei, pompozitatea teribilă a predicilor, sentimentul de lipsă de sens al tuturor acestora - toate acestea nu făceau decât să sublinieze: ce miracol că am ajuns aici. Ne întoarcem. Venim. Săptămână după săptămână îndurăm toate acestea.

Chiar și acum, în timp ce scriu aceste cuvinte, dau din cap cu uimire. Mă gândesc la cum eram acum mai bine de douăzeci de ani și mă minunez de cât de pasionat eram de tot ce ținea de biserică. Acum, vechiul meu obicei mi-a revenit. De ani de zile, rutina care odinioară mă irita atât de mult mi se părea ca o pereche de papuci vechi și confortabili. Acum îmi place să cânt imnuri, știu când să mă ridic și când să mă așez, ascult anunțurile pentru că mă interesează

ce se întâmplă în biserică. Totuși, mă forțez să-mi amintesc de vechile mele sentimente, căci ele rezonează cu cei cărora le este greu să depășească bariera culturală dintre lume și biserică.

De ce s-a schimbat atitudinea mea față de biserică? Un sceptic ar putea spune că pur și simplu am încetat să mai ridic ștacheta sus sau că m-am „obișnuit" cu biserica, așa cum m-am obișnuit să ascult operă după lungi chinuri. Dar simt că este mai mult decât atât. Biserica mi-a dat ceva ce nu puteam obține nicăieri altundeva. Sfântul Ioan Botezătorul a scris: „Un suflet virtuos, dar singuratic... este ca un cărbune aprins. Nu arde, ci doar se răcește." Cred că are dreptate.

Creștinismul nu este o credință intelectuală personală. Un creștin poate trăi doar într-o comunitate. Poate acesta este motivul pentru care nu am fost niciodată dezamăgit de biserică. În adâncul sufletului, simțeam că biserica avea ceva foarte, foarte necesar pentru mine. De îndată ce părăsesc biserica pentru o vreme, observ că mă simt din ce în ce mai rău. Credința mea se ofilește și mă acopăr cu o crustă de „lipsă de iubire". Mă răcesc, nu mă încălzesc. Și astfel, în ciuda tuturor plecărilor mele din biserică, mă întorc invariabil.

Relația mea cu biserica nu a fost deloc ușoară în trecut, dar cu greu îmi pot imagina viața fără ea. Când eu și soția mea ne-am mutat în alt stat, primul lucru pe care l-am făcut a fost să căutăm o biserică. Dacă trecea o duminică fără să mergem la biserică, ne simțeam goi.

Cum am ajuns de la a fi sceptic la a fi un susținător pasionat al bisericii, de la a fi spectator la a fi participant? Știu de ce mi s-a schimbat atitudinea față de biserică? Voi răspunde astfel: de-a lungul anilor am învățat ce să caut în ea. În copilărie nu aveam de ales: nu puteam alege o parohie, așa cum nu puteam alege o școală. În anii de maturitate am schimbat bisericile una după alta. În acest timp am învățat că, pentru a o găsi pe cea potrivită, trebuie să te uiți în interiorul tău. De îndată ce am aflat acest lucru, nu am mai avut imediat întrebări despre ce confesiune aparține această biserică etc.

Când merg la biserică, privesc în sus, în jurul meu, dincolo de zidurile bisericii și în interiorul meu. M-a ajutat: nu a mai trebuit să îndur biserica. Am învățat să o iubesc.

Spun toate acestea știind că mulți oameni, de exemplu în orașele mici, nu au multe opțiuni. Dar cred că mulți oameni își schimbă atitudinea față de biserică datorită acestei noi perspective. Dacă înțelegem scopul bisericii, atunci, ca membri, o putem ajuta să devină ceea ce Dumnezeu vrea să fie.

Privind în sus

Obișnuiam să abordez biserica cu standarde pur consumeriste. Slujba era un fel de spectacol pentru mine: voiam să văd ceva care să-mi placă, să mă distreze.

Despre oameni ca mine spunea Søren Kierkegaard: „Ne gândim la biserică ca la un teatru, unde stăm și privim actorul pe scenă, iar atenția tuturor este îndreptată asupra lui. Dacă ne place de el, ne vom arăta recunoștința prin aplauze și urale. Dar biserica este exact opusul teatrului. În biserică, Dumnezeu este spectatorul, care ne urmărește închinarea. Predicatorul nu este deloc actorul principal, ci mai degrabă un sufleur, un asistent neobservat care stă lângă scenă și șoptește indicii."

Cel mai important lucru se întâmplă în inimile enoriașilor, nu pe scenă. După slujbă, ar trebui să plecăm cu o singură întrebare: „Este Dumnezeu mulțumit de ceea ce se întâmplă?" (Deși uneori întrebăm: „Ce am primit de la biserică?"). În timpul slujbei, încerc să nu-mi iau ochii de la cer, privind deasupra capetelor lor, spre Dumnezeu.

Această schimbare în viziunea mea asupra bisericii mă ajută să fiu calm în privința lipsei de talente pe care o întâlnesc în multe biserici. Pentru a evita ca pastorul să fie în centrul slujbei, multe biserici încearcă să implice cât mai mulți enoriași, care compun poezii și cântece, interpretează scenete, cântă duete și cvartete, decorează biserica, își exprimă sentimentele prin dans. Mărturisesc: toate aceste exerciții nu mă ajută prea mult să intru într-o stare de rugăciune sau să-L glorific pe Dumnezeu. Dar, treptat, mi-am dat seama: nu enoriașii, ci Dumnezeu Însuși este principalul spectator din biserică.

Încerc să învăț de la Clive Lewis, care a scris odată despre biserica sa:

Chiar nu mi-au plăcut imnurile lor, pe care le consideram poezie de mâna a treia pusă pe muzică de mâna a patra. Dar, cu timpul, le-am văzut principalul merit... Mi-am dat seama că imnurile (doar muzică de mâna a patra) erau cântate cu abnegație și cu folos sufletului său de către sfântul în galoși care stătea lângă mine. Și apoi mi-am dat seama de încălțăminte: nu sunt vrednic să-i spăl galoșii. Astfel de descoperiri scot o persoană dintr-o stare de singurătate mândră.

Chiar nu mi-au plăcut imnurile lor, pe care le consideram poezie de mâna a treia pusă pe muzică de mâna a patra. Dar, cu timpul, le-am văzut principalul merit... Mi-am dat seama că imnurile (doar muzică de mâna a patra) erau cântate cu abnegație și cu folos sufletului său de către sfântul în galoși care stătea lângă mine. Și apoi mi-am dat seama de încălțăminte: nu sunt vrednic să-i spăl galoșii. Astfel de descoperiri scot o persoană dintr-o stare de singurătate mândră.

Biserica nu există pentru a distra, pentru a-i face pe oameni slabi și vulnerabili, pentru a le umfla ego-ul sau pentru a-i ajuta să-și găsească prieteni. Există pentru a se închina lui Dumnezeu. Dacă nu o face, nu va supraviețui. Am ajuns să realizez că pastorii, muzica, sacramentele și alte elemente ale închinării sunt doar ajutoare pentru scopul final al uniunii cu Dumnezeu. Ori de câte ori simt că uit acest fapt, mă întorc la Vechiul Testament, care descrie închinarea la Tabernacol în detaliu, la fel cum Noul Testament descrie viața lui Hristos. Biblia ne spune în primul rând despre ceea ce Îi place lui Dumnezeu: închinarea. Walter Wink observă că în închinare ne amintim „cine este șeful".

Când stau în biserică, decid dacă să privesc la amvon sau să-mi ridic ochii spre cer. Același Dumnezeu care le-a spus israeliților în detaliu cum să sacrifice animale a declarat mai târziu: „Nu-Mi pasă de boii din grajdurile tale, nici de caprele din țarcul tău; căci toate fiarele pădurii sunt ale Mele și vitele unei mii de dealuri sunt ale Mele" (Psalmul 50:9-10). Israeliții erau atât de atenți să respecte regulile exterioare, încât au uitat lucrul principal: jertfa adusă lui Dumnezeu trebuie să fie inima, un suflet smerit și recunoscător. Când merg la biserică, încerc acum să privesc în interior și să nu stau întins ca un critic de teatru.

Am fost la biserici catolice și ortodoxe. Slujbele lor nu corespund viziunii consumeriste americane asupra lumii. Slujbele catolice nu acordă atenția obișnuită predicării, iar puțini predicatori l-ar intriga pe enoriașul modern. Când am întrebat de ce Biserica Catolică neglijează predicarea, pastorii au ridicat din umeri. Pentru catolici, sacramentul Sfintei Împărtășanii sau Liturghia este centrul cultului. Este ceea ce duce la comuniunea cu Dumnezeu.

În bisericile ortodoxe, slujbele se țin în limba slavă bisericească, pe care enoriașii o înțeleg foarte prost. Liturghia este centrată în jurul Evangheliei. Mulți preoți de aici se descurcă și fără predică. Principalul lucru în liturghia ortodoxă este închinarea, iar preoții, icoanele, decorațiunile bisericești, tămâia și corul sunt doar călăuzitori către Dumnezeu.

Din mai multe motive, continui să merg la o biserică protestantă care pune mare accent pe Cuvântul proclamat de la amvon. Dar am încetat să-mi mai fac griji cu privire la muzică, la ordinea închinării și la alte detalii care mă iritau atât de mult în perioada mea de căutare. Acordam prea multă atenție aspectelor exterioare, uitând de sensul mai profund al închinării. Iar închinarea duce la o întâlnire cu Dumnezeu.

Uită-te în jurul tău

Am făcut o greșeală la începutul întoarcerii mele la biserică. Am încercat să găsesc o congregație în care oamenii să fie ca mine. Îmi doream ca ei să aibă același nivel de educație ca mine, să aibă aceleași cunoștințe teologice ca mine, să aibă aceleași idei despre muzica și liturghia bisericească ca mine. Într-un mod ciudat, repetam greșelile bisericii pe care o frecventasem în copilărie: totul era despre uniformitate. Interzicea accesul persoanelor de culoare. Ridicula cultul emoțional al bisericilor „de culoare”, critica penticostalii și alte confesiuni care aveau opinii despre darurile spirituale care ne erau străine. Drept urmare, liturghia noastră a fost sărăcită. Era o liturghie cu gulere apretate.

În anii '60, Martin Luther King (citându-l pe Billy Graham, apropo) repeta cu plăcere că ora 11 dimineața este cea mai segregată oră din America. Astăzi, Jesse Jackson poate repeta aceleași cuvinte fără nicio urmă de conștiință. Puține lucruri s-au schimbat în biserici. Serviciile religioase nu au devenit mai diverse. Mai mult, astăzi toată lumea este mai precaută în ceea ce privește inovațiile. Guvernul și industria adoptă programe sociale, stabilesc cote de angajare a lucrătorilor pe grupuri sociale, încercând în orice mod să compenseze nedreptățile comise în trecut. Dar nu am auzit niciodată de o singură biserică care să dezvolte un astfel de program sau să încerce să atragă minoritățile naționale la serviciile sale.

Am fost la multe biserici în ultimele decenii, dar parohia de pe strada LaSalle din centrul orașului Chicago mi-a dat o idee despre cum ar trebui să fie o biserică. Este locul acelorași bătălii privind stilurile de muzică sacră. Este, de asemenea, locul disputelor privind modul în care ar trebui cheltuiți banii bisericii. Și are creștini care își trăiesc credința și creștini care sunt nominali. Este ca toate celelalte biserici. Este departe de a fi perfectă. Dar privind în urmă la cei 13 ani pe care i-am petrecut acolo, mi-am arătat cum ar putea fi și cum ar trebui să fie o biserică.

Când am început să merg la Biserica de pe strada LaSalle, m-am „înscris” cumva, considerând că participarea la ea este obligatorie și pioasă. Spre surprinderea mea, am început curând să aștept cu nerăbdare duminicile. Am încetat să mă tem de ele. De ce? Presupun că a fost din cauza amestecului minunat de oameni care mergeau împreună cu mine. Acolo am învățat să privesc în jur... și să privesc în sus. A trebuit să mă descurc prin mulțimi de oameni care nu semănau deloc cu mine.

Biserica este situată între cele mai bogate și cele mai sărace cartiere din Chicago. Două clădiri la est se află Gold Coast, unde venitul mediu anual al locuitorilor depășește 50.000 de dolari. Două clădiri la vest sunt proiecte de locuințe pentru persoane cu venituri mici. LaSalle și-a propus să fie o „punte” între cele două lumi. Pastorul de acolo era un bărbat pe nume Bill Leslie, care, la

fel ca mine, provenea dintr-o biserică cu înclinații rasist-fundamentaliste. Fusese un lider de clasă la cea mai segregată universitate, Universitatea Bob Jones. Socrul său fusese activ în campania guvernamentală a segregaționistului Lester Maddox din Georgia. Poate că acest context l-a motivat pe Bill să lupte pentru reconcilierea rasială, care a devenit obiectivul bisericii sale.

Biserica de pe LaSalle mi-a dat gustul varietății. Duminica, voluntarii pregăteau mic dejun gratuit pentru vârstnici, mulți dintre ei rămânând la slujbă. Erau atât alb-negru, cât și negru. Mirosul de pâine proaspătă și slănină prăjită făcea o mare diferență în atmosfera unei biserici. Diminețile reci aduceau oameni fără adăpost în biserică. Unii dintre acești „oaspeți" se întindeau pe scaune și sforăiau zgomotos pe tot parcursul slujbei.

Congregația era foarte diversă: absolvenți de la universități locale prestigioase, medici, avocați, angajați ai unor companii bogate. Oamenii erau atât de diferiți încât a trebuit să transmit mesajul Evangheliei într-un limbaj foarte simplu și accesibil. Vorbesc despre vremurile când trebuia să predau cursuri de duminică sau să predic. Oare un cerșetor de pe stradă și un student la teologie îmi percepeau cuvintele în același mod? Acest lucru era foarte important pentru mine.

Am fost uimit că Evanghelia atinge atât sufletele celor bogați și prosperi, cât și pe cele ale cerșetorilor de stradă analfabeți. Eram obișnuit cu faptul că biserica este un loc în care sunt înconjurat de oameni care nu sunt ca mine. Se pare că ce avem în comun? Credința noastră în Isus Hristos - asta avem în comun!

Am participat odată la un seminar susținut de Scott Peck, care a reunit zece evrei, zece creștini și zece musulmani pentru a-și testa teoria despre comunitatea umană. Peck consideră că majoritatea umanității a înțeles greșit conceptul de „viață comunitară", crezând că oamenii se unesc doar atunci când încetează să se mai lupte între ei. În Orientul Mijlociu, de exemplu, liderii națiunilor aflate în război se reunesc pentru a negocia un acord de pace, după care cetățenii lor ar putea să trăiască în pace. Conform teoriei lui Peck, coexistența pașnică va deveni naturală doar atunci când liderii vor învăța să trăiască în pace și apoi vor începe să-și rezolve conflictele.

Îi voi fi mereu recunoscător lui Scott Peck pentru acel seminar, pentru că acolo am învățat că comunitatea bisericească nu trebuie să se culce niciodată pe lauri. Temelia comunității creștine este dragostea împăcătoare a lui Dumnezeu, care dărâmă barierele de rasă, clasă, vârstă și sex. Ceea ce avem în comun este pe primul loc. Ceea ce ne desparte este pe plan secundar.

La LaSalle și în alte locuri, am văzut licăriri din ceea ce se poate întâmpla atunci când oamenii se unesc în aceleași lucruri pe care le au în comun: o familie a lui Dumnezeu. Dar unitatea acestei familii nu este clădită pe uniformitate, iar diferențele dintre ele nu sunt contradictorii.

Cât de ușor uităm că Biserica Creștină a fost prima instituție din lume care a acordat drepturi egale evreilor și păgânilor, bărbaților și femeilor, sclavilor și oamenilor liberi.

Primii creștini au depășit toate barierele. Spre deosebire de majoritatea celorlalte religii, creștinismul a acceptat cu bucurie în rândurile sale atât bărbații, cât și femeile. Grecii nu considerau sclavii membri cu drepturi depline ai societății - creștinii i-au acceptat în comunități. În templul evreiesc, închinătorii erau împărțiți în funcție de rasă și sex - creștinii îi adunau pe toți pentru Cina Domnului. În societatea romană, bărbații din familii aristocratice conduceau - chiar și oamenii săraci și femeile puteau conduce biserici creștine.

Apostolul Pavel, un evreu printre evrei, s-a minunat de această „taină ascunsă în Dumnezeu din veșnicie". Pavel a spus că intenția lui Dumnezeu era ca „înțelepciunea felurită a lui Dumnezeu" „să fie făcută cunoscută, prin Biserică, domniilor și puterilor din locurile cerești" (Efeseni 3:9-10). Comunitatea era alcătuită din membri care nu erau la fel. Și numai acest lucru a atras atenția acestei lumi și a lumii de dincolo.

Înțeleg că diversitatea poate lua multe forme. Chiar și în bisericile foarte „albe" și foarte „negre", enoriașii diferă în ceea ce privește vârsta, nivelul de educație și statutul financiar. Biserica este singurul loc unde se întâlnesc reprezentanți ai diferitelor generații: bebelușii își întind mânuțele la sânul mamei, copiii chicotesc și chicotesc în cele mai nepotrivite momente, adulții serioși se comportă întotdeauna corespunzător, bătrânii încearcă întotdeauna să adoarmă - dacă predica este puțin mai lungă decât pot suporta.

Așa că mă uit la biserică, mă uit în jurul meu, mă uit la oamenii care stau pe scaune. Ce văd? Am multe de învățat de la negri și penticostali: numai ei îl pot lăuda pe Dumnezeu cu atâta altruism. De la bătrâni trebuie să învăț statornicia credinței. De la mamele cu un pui întreg de copii mici - capacitatea de a depăși dificultățile zilnice. Acum caut în mod deliberat biserici unde enoriașii nu sunt ca mine.

O privire în jur

„Biserica", a spus odată arhiepiscopul William Temple, „este doar o structură socială care există în beneficiul celor care nu sunt membri". Aceasta a fost lecția

pe care am învățat-o privind biserica de pe strada LaSalle. Crescusem auzind despre munca misionară în străinătate. Așteptam cu nerăbdare conferința anuală de misionari, unde ni se arătau pistoale de săpat, săgeți și măști șamanice. Dar în Chicago, mi-am dat seama că misiunea bisericii era de a ajuta nevoile cartierelor sale. Și o congregație atât de diversă a putut îndeplini această misiune doar pentru că eram cu toții uniți în scopul nostru comun: de a ajuta lumea din jurul nostru. Când ești ocupat să-i slujești pe ceilalți, te gândești mai puțin la tine însuți.

Programele de asistență socială ale școlii duminicale din LaSalle au început când profesorii de la școala duminicală au observat că mulți dintre elevii lor nu puteau citi foarte bine. Au început să le predea după slujbele de duminică. Erau mulți care aveau nevoie, deoarece șaptezeci și cinci la sută dintre elevii din școlile din jur nu mergeau la liceu. În curând, autobuze pline de elevi de la Wheaton College veneau la biserică pentru a da lecții individuale analfabeților. IBM și alte companii au donat echipamente de calcul, iar noi am început să-i învățăm pe cei care doreau să folosească programe grafice.

Pentru a-i ajuta pe enoriași să înfrunte abuzurile poliției și ale proprietarilor de imobile, unul dintre ei, avocat, și-a dat demisia și a început să ofere consiliere. Centrul de consiliere oferea ajutor, cu tarife stabilite pe o scală variabilă. În Chicago, ca în multe alte orașe americane, majoritatea copiilor sunt născuți de mame singure. Pentru a-i ajuta, biserica a fondat o organizație specială.

Noi nevoi apăreau încontinuu. Cercetările au arătat că o treime din hrana ieftină pentru câini și pisici era cumpărată de persoane în vârstă – acestea erau prea sărace pentru a-și permite hrană „umană”. Așa că biserica a organizat un joc de loto, atât de îndrăgit de vârstnici. Câștigătorii nu au fost recompensați cu bani, ci cu premii alimentare. S-a dovedit că bătrânii s-au bucurat de joc și au plecat acasă cu sacoșe pline de mâncare. Nu s-au simțit umiliți – mâncarea nu era o pomană.

Timp de unsprezece ani, soția mea, Janet, a condus un program bisericesc de asistență socială pentru vârstnici. Avea șaptezeci de voluntari care să o ajute. De la ea am învățat cât de mult poate face o comunitate de oameni obișnuiți cu un scop comun - să-i ajute pe cei aflați în nevoie. Un prezentator radio merge cu mașina la o casă dărăpănată în fiecare zi. El aduce mâncare bătrânilor care nu mai pot ieși din casele lor. Un tânăr avocat și copiii săi vizitează un nevăzător într-un azil de bătrâni o dată pe săptămână. O asistentă medicală, membră a bisericii, face rondul celor care au nevoie de îngrijiri medicale. De două ori pe săptămână, voluntarii gătesc pentru vârstnici, pentru mulți dintre ei aceasta fiind singura lor șansă de a mânca o masă caldă. De ce fac oamenii voluntari? La început, o fac din vinovăție sau consideră că este datoria lor. Dar, în timp, încep

să înțeleagă că o faptă bună este benefică, în primul rând, pentru sufletul celui care face binele. Dorința de a dărui nu este mai slabă decât disperarea nevoii.

Evanghelistul Luis Palau a definit esența bisericii cu această comparație practică: „Biserica", a spus el, „este ca o grămadă de bălegar. Îngrămădește-l și duhoarea va umple cartierul, dar fertilizează pământul și acesta va îmbogăți solul, va îmbogăți lumea." Când caut o biserică, caut una care înțelege nevoia de a privi dincolo de zidurile bisericii. Mai mult, am ajuns să realizez că slujirea lumii poate fi unul dintre cei mai importanți factori în atingerea succesului în lucrarea bisericească.

Bisericile din suburbiile bogate au dificultăți. Dar pot colabora cu bisericile din cartierele sărace, ajutând bisericile surori din alte țări. O astfel de caritate poate părea o risipă de energie și resurse pentru unii, dar eu cred că este opusul. Paradoxul credinței este că cel care dăruiește iubire devine mai bogat, nu mai sărac.

O privire în interiorul tău

Bill Leslie, pastorul Bisericii de pe strada LaSalle, predică neobosit despre har. Poate ca răspuns la bisericile legaliste din copilăria sa, și-a recunoscut marea nevoie de har și predică despre har aproape în fiecare duminică. Îi invită pe alții să experimenteze harul în acțiune. Particip la predicile lui în fiecare duminică și, treptat, devin saturat de har. Cred cu tărie, cred sincer, că Dumnezeu nu mă iubește pentru că merit dragostea Lui. El mă iubește pentru că este un Dumnezeu al harului. Dragostea lui Dumnezeu nu poate fi cumpărată și Dumnezeu nu-i manipulează pe cei pe care îi iubește. Indiferent ce fac, Dumnezeu nu mă va iubi mai mult sau mai puțin.

Har. Asta lipsea din biserica copilăriei mele. Dacă bisericile ar putea aduce ideea de har într-o lume a competiției, judecății, ierarhiei și lipsei de har, atunci biserica ar deveni un loc unde oamenii se adună cu dorință, cu bucurie, precum călătorii către o oază în deșert. Când merg la biserică, privesc în interiorul meu și Îl rog pe Dumnezeu să mă curețe de resentimentele mele față de oameni, de dorința mea de a fi primul și să mă umple cu har. Și caut o biserică plină de har.

Am învățat ce este harul în acțiune când am văzut reacția bisericii mele la comportamentul lui Adolf. Adolf este un tânăr de culoare cu o privire sălbatică și furioasă în ochi. A luptat în Vietnam. Se pare că acolo au început necazurile lui. Nu poate păstra un loc de muncă. Accesele de furie și nebunie îl duc uneori la un spital de boli mintale.

Dacă Adolf și-a luat medicamentele duminică, este destul de tolerabil. Dacă nu, biserica va fi mai zgomotoasă decât de obicei. S-ar putea să intre pe ușile din spate și să se trântească până la altar. În timp ce cântă, s-ar putea să-și ridice mâinile deasupra capului și să facă gesturi obscene sau să-și pună căști și să asculte rap-ul lui preferat în loc de predică.

O parte a serviciului religios de la LaSalle este rugăciunea pentru nevoile oamenilor. Cu toții ne ridicăm în picioare și ne rugăm spontan lui Dumnezeu: pentru pace pe pământ, pentru vindecarea bolnavilor, pentru dreptate socială. „Doamne, ascultă rugăciunile noastre!", răspundem la unison după fiecare cerere. Adolf și-a dat seama repede că timpul de rugăciune era ocazia perfectă de a împărtăși ceea ce îl frământa.

„Doamne, îți mulțumesc că ai creat-o pe Whitney Houston, îți mulțumesc pentru corpul ei uimitor!", a strigat el într-o dimineață. După un moment de tăcere mormântală, s-au auzit voci slabe: „Doamne, ascultă-ne rugăciunile!"

„Mulțumesc, Doamne, pentru contractul uriaș de înregistrare pe care l-am semnat săptămâna aceasta! Mulțumesc pentru trupa mea rock!", s-a rugat Adolf. Cei care îl cunoșteau și-au dat seama că doar își imagina lucruri, dar noi, ceilalți, am izbucnit într-un cor vesel: „Doamne, ascultă-ne rugăciunile!"

Enoriașii obișnuiți erau obișnuiți să aștepte cele mai neașteptate rugăciuni de la Adolf. Cei care veneau pentru prima dată nu știau ce să creadă. Își întindeau gâturile și deschideau ochii larg ca să vadă cine striga astfel de mulțumiri ciudate.

Adolf a chemat mânia lui Dumnezeu asupra enoriașilor albi care îi provocaseră primarului de culoare Harold Washington un atac de cord. L-a atacat pe președintele George W. Bush pentru că a trimis trupe în Irak în timp ce străzile din Chicago erau în haos. El raporta în mod regulat despre progresul formației sale. Unele dintre rugăciunile sale au fost întâmpinate cu o tăcere mormântală. Odată, Adolf s-a rugat: „Fie ca toți acei albi gunoaie - pastorii acestei biserici - să aibă casele arse săptămâna aceasta". Nimeni nu i-a ascultat rugăciunea.

Adolf fusese deja dat afară din trei biserici. Îi plăcea să meargă la biserici care aveau atât enoriași albi, cât și negri: era mai distractiv să-i batjocorească pe albi. Într-o zi, s-a ridicat în picioare în timpul școlii duminicale și a spus tare: „Dacă aș avea o mitralieră, v-aș împușca pe toți".

Biserica noastră include un medic și un psihiatru. Ei îl consideră pe Adolf pacientul lor special. De fiecare dată când are o cădere nervoasă, îl iau deoparte și poartă conversații în care cuvântul „nepotrivit" se aude cel mai des. „Adolf,

poate ai motive să fii furios. Dar există modalități acceptabile și inacceptabile de a exprima furia. Este complet nepotrivit să te rogi ca casa pastorului să ardă."

Am aflat că uneori Adolf trebuia să meargă opt kilometri pe jos până la biserică pentru că nu își permitea un bilet. Așa că enoriașii au început să-l ia cu mașina. Unii îl invitau la ei acasă. De obicei, își petrece Crăciunul cu familia pastorului asistent.

Lui Adolf îi place să se laude cu talentele sale muzicale. A cerut să se alăture unei formații bisericești. S-a dovedit că nu avea nici voce, nici ureche muzicală. După o audiție, s-a decis un compromis. Adolf a avut voie să cânte împreună cu toți ceilalți și i s-a dat chiar și o chitară electrică, cu condiția ca aceasta să nu fie conectată la priză. De fiecare dată când formația cânta, Adolf cânta la chitară, care, slavă Domnului, nu scotea niciun sunet. Lui Adolf îi plăcea acest compromis. Singurele probleme care începeau erau atunci când uita să-și ia medicamentele. Atunci se putea preface a fi Joe Cocker, în timp ce ceilalți mergeau calmi la împărtășanie.

A venit ziua când Adolf a cerut să fie acceptat ca membru al bisericii. Bătrânii l-au întrebat despre convingerile sale. Întrebările nu i-au satisfăcut. S-a decis să i se acorde o perioadă de probă. Putea deveni membru al bisericii dacă demonstra că înțelege ce înseamnă să fii creștin și învăța cum să se comporte în biserică.

În mod ciudat, povestea lui Adolf are un final fericit. Adolf s-a calmat. Simțind că o ia nebunia, a sunat pe cineva din parohie. S-a și căsătorit. După a treia încercare, a fost primit în biserică.

Harul vine la oameni care sunt absolut nedemni de el. Adolf a devenit un simbol al harului pentru mine. Nimeni nu a avut vreodată grijă sau griji pentru el. Nu avea familie, nici loc de muncă, nici stabilitate în viață. Singura insulă de pace pentru el era biserica. Biserica l-a acceptat, deși a făcut totul pentru ca oamenii să se îndepărteze de el.

Biserica nu l-a abandonat pe Adolf. I s-a oferit o șansă, apoi alta, apoi o a treia... Creștinii care experimentaseră harul lui Dumnezeu i-au arătat har lui Adolf. Acest har încăpățânat, de nesters, mi-a arătat ce este necesar pentru un Dumnezeu care a ales de bunăvoie să iubească oameni ca mine. Acum caut biserici care radiază un astfel de har.

Plajă

„Există două lucruri pe care nu le poți face singur”, a spus Paul Tournier. „Nu te poți căsători singur și nu poți fi creștin singur.” Mersul meu la biserică mi-a arătat că biserica este vitală, necesară, căci este noua societate fondată de Dumnezeu pe pământ.

Sunt dureros de conștient că biserica pe care am descris-o, biserica ideală pe care o caut, este excepția, nu regula. Prea multe biserici își găzduiesc congregațiile la închinare, mai degrabă decât le conduc; sunt mai degrabă uniforme decât diverse; nu sunt o mână de ajutor, ci un club închis; sunt conduse de lege, mai degrabă decât de har. Nimic nu naște necredință mai mult decât dezamăgirea față de biserica consacrată.

Dar îmi amintesc constant de cuvintele rostite de Isus ucenicilor: „Nu voi M-ați ales pe Mine, ci Eu v-am ales pe voi”. Dumnezeu și-a asumat un risc și a creat biserica. Elementul uman păcătos care strălucește în biserici îmi servește, paradoxal, ca o rază de speranță. Dumnezeu a făcut un compliment umanității – a fost de acord să trăiască în vase de lut, adică în noi.

Am citit Biblia de la capăt la capăt de mai multe ori, de la Geneza la Apocalipsa. Și de fiecare dată sunt impresionat de acest lucru: biserica este punctul culminant al planului lui Dumnezeu! Este ceea ce El a intenționat să creeze de la începutul timpurilor! Trupul lui Hristos este un pod, o entitate nouă care dărâmă toate diviziunile de rasă, stat și gen. O nouă societate se naște, fără granițe geografice. Citiți primele versete ale fiecărei scrisori a apostolului Pavel. El a scris congregațiilor răspândite în tot Imperiul Roman. El a vorbit despre toți credincioșii ca fiind „în Hristos”. Aparținerea lui Hristos este mai importantă decât apartenența la orice rasă, grup social sau categorie inventată de oameni.

Sunt în Hristos, iar acest lucru este mai important decât apartenența mea la națiunea americană, decât culoarea pielii mele, decât credința mea protestantă. În biserică mă pot bucura liber de noua mea natură, o pot exprima printre oameni extrem de diferiți. Dar toți acești oameni sunt uniți de o singură misiune. Suntem chemați să creăm o societate alternativă în ochii unei lumi care se îndreaptă constant pe calea diviziunii și a ostilității.

În fiecare vară, biserica noastră ținea un botez în lacul Michigan, mereu rece. Îmi amintesc de o zi frumoasă și însorită. Locuitorii din Chicago se adunaseră la plajă: copii pe role, îmbrăcați în căști de plastic și genunchiere, bicicliști claxonând trecătorilor, oameni unși de ulei pe nisip.

Și astfel, pe fundalul acestei scene de plajă, treisprezece persoane stăteau la coadă pentru a fi botezate. Au spus că sunt gata să le arate tuturor unirea lor cu Hristos. O femeie cubaneză îmbrăcată în alb vorbea spaniolă. Un bărbat înalt și

bronzat a spus că fusese agnostic, dar devenise credincios cu șase luni în urmă. O aspirantă cântăreață de operă a mărturisit că a decis să fie botezată abia în acea dimineață și a cerut rugăciuni pentru că nu-i plăcea apa rece. O femeie de culoare în vârstă de optzeci și cinci de ani a implorat să fie botezată într-un lac, în ciuda recomandărilor medicului ei. Un agent imobiliar, o femeie însărcinată, o studentă la medicină - fiecare a explicat pe rând de ce a decis să fie botezată pe o plajă aproape de Fifth Avenue.

S-au aruncat repede în apă. Fiecare dintre cei botezați, tremurând, cu pielea de găină, cu ochii strălucitori și mari de frig, a ieșit din apă. I-am îmbrățișat pe țărm. Curând și hainele noastre erau ude. „Bine ați venit în Trupul lui Hristos", le-am spus.

În timpul botezului, i-am privit pe spectatorii din Chicago. Câțiva „închinători ai soarelui" nemulțumiți s-au îndepărtat, bombănind. Restul au fost mai indulgenți - s-au uitat la noi și au zâmbit surprinși. „Probabil un fel de cult", s-au gândit ei.

O oră mai târziu am plecat. Spațiul pe care micul nostru grup îl ocupase pe plaja din Chicago s-a umplut imediat de turiști. Urmele noastre au fost spălate de valuri. Prosoape mari de pluș și șezlonguri erau așezate pe nisip.

Acel mic grup de pe plajă, sub ochii mulțimii curioase, a devenit pentru mine un simbol al societății alternative pe care Iisus o instaurase de mult pe pământ. Plajele din Chicago au propriile lor reguli nescrise: populația hispanică este situată pe partea de nord, funcționarii răsfățați sunt mai aproape de turnul salvamarului, homosexualii sunt pe partea stâncoasă. Dar în mica noastră comunitate existau funcționari la bursă, un cântăreț de operă, cubanezi și o străneapoată de optzeci și cinci de ani a unor sclavi.

Ne adunaserăm nu doar așa, ci pentru a ne declara apartenența la o altă împărăție. Și această împărăție este mai importantă pentru noi decât plăcerile lipsite de griji de pe plajă. Cineva dintre enoriași s-a rugat pentru fiecare persoană botezată. S-a rugat cu voce tare, cu voce tare. S-a rugat, binecuvântând noua viață a acestei persoane - viața în Dumnezeu. Într-una dintre rugăciuni, s-au auzit cuvintele lui Iisus Hristos, promisiunea Lui: cerul se bucură chiar și atunci când un singur păcătos se pocăiește.

Din punctul de vedere al salvamarilor care supravegheau din turn, nu s-a întâmplat nimic special pe plajă duminică. Dar de sus, din înălțimile cerului, s-ar fi deschis o altă imagine, demnă de o bucurie veșnică.

Îmi place foarte mult definiția bisericii dată de celebrul teolog german Karl Barth: „Biserica există pentru a arăta lumii o cale nouă, care este radical diferită de

calea lumii și o contrazice, dar în această contradicție există speranță.” Ceremonia, care a avut loc pe malul lacului Michigan, nu a semănat deloc cu un eveniment lumesc. În Chicago, nu acesta este modul de a te comporta. Iar timpul petrecut la LaSalle mi-a arătat că biserica chiar știe cum să contrazică lumea, iar în această contradicție există speranță.

În aceeași dimineață, voluntarii noștri pregăteau micul dejun: fierbeau ouă, prăjeau slănină, coceau pâine pentru a-i hrăni pe toți cei flămânzi care veneau la biserică. Acesta este secolul XX, secolul asistenței sociale și al subvențiilor guvernamentale, care, din păcate, nu sunt suficiente. Politicienii votează pentru finanțarea de noi închisori - așa combat criminalitatea. Iar avocații de la biserica LaSalle oferă consiliere gratuită delincvenților minori, profesorii îi învață să citească gratuit. Psihologii se gândesc cum să le facă de rușine pe mamele care nasc copii în afara căsătoriei. Biserica ajută aceste femei să facă față dificultăților zilnice - consecințelor deciziilor lor de a nu face avorturi. Companiile de construcții dărâmă case ieftine, construiesc conace pentru cei bogați în locul lor. Bătrânii bisericii se gândesc cum să-i ajute pe vârstnici cu locuințe. Am făcut toate acestea din cauza a ceea ce s-a întâmplat duminică dimineață pe Lacul Michigan: botezul ne-a unit în Hristos Isus. Hristos a dărâmat toate barierele dintre noi.

Am experimentat harul lui Dumnezeu. Vrem să-l aducem altora, să-l aducem gratuit, fără a cere nimic în schimb. Asta este harul. Acum știu: biserica poate fi o cale nouă, radical diferită de lume, contradictorie cu lumea, dar aducând speranță. De aceea, biserica merită toate eforturile noastre.

Capitolul 2. Care a fost planul lui Dumnezeu?

Cu sfinții din toate timpurile în ceruri

Nu este oare glorios să rămâi?

Cu alți sfinți de pe pământ

E mult mai greu să trăiești...

Autor necunoscut

Cu sfinții din toate timpurile în ceruri

Nu este oare glorios să rămâi?

Cu alți sfinți de pe pământ

E mult mai greu să trăiești...

Nu mi-a luat mult să observ că LaSalle nu era o biserică obișnuită. Prima dată când am venit, am găsit un loc lângă o femeie de culoare de vârstă mijlocie. Era cu fiica ei de treisprezece ani. În timp ce ne ridicam să cântăm imnurile, fata s-a uitat în jur, zâmbind larg. I-am zâmbit politicos înapoi. Ne-a ținut ochii ațintiți, un zâmbet care se întindea de la o ureche la alta. Era o fată ciudată. Poate că nu chiar bine. La a patra strofă a imnului, s-a aplecat, a apucat-o de tivul rochiei și a ridicat-o deasupra capului, arătându-le tuturor ce era dedesubt. Bun venit la biserică!

În următorii câțiva ani, ne-am obișnuit cu neașteptatul. Într-o zi, în timpul unei slujbe, un bărbat a lovit cu o minge curbată profesională direct în pastor în timp ce se ruga pentru pâinea și vinul de împărtășanie. Din fericire, pastorul a deschis ochii la timp pentru a evita lovitura. Într-o altă duminică, un bețiv a golit tot paharul de împărtășanie, aparent fără să știe că acesta conținea suc de struguri, nu vin. La împărtășanie folosim suc în loc de vin. Și odată, un cerșetor de stradă, îmbrăcat în tot atâtea fuste cât o varză, a urcat pe scenă în timpul unei predici și a început să-i spună tare pastorului că în magazine fusese găsit un lot de lapte otrăvit.

Într-o zi, în biserică, o femeie de vreo cincizeci de ani s-a așezat lângă mine. Purta o frumoasă bluză de mătase și o fustă de catifea șifonată. Avea cercei cu diamante și părul pieptănat pe spate. Nu mi-a trecut prin minte că era ceva în neregulă cu ea. Apoi, dintr-o dată, a izbucnit în râs. Era Adventul - cele patru săptămâni dinaintea Crăciunului. În fiecare săptămână aprindem o lumânare în biserică. S-a dovedit că bătrânul aprinsese din greșeală lumânarea greșită! Probabil că a auzit râsul și s-a întors.

„Vă rog să mă iertați sincer”, a mormăit doamna. „Am văzut o lumânare roz, drăguță, și nu mi-am putut lua ochii de la ea – sunt un copil adevărat!”

Doamna s-a aplecat spre mine și m-a rugat să-i explic semnificația lumânării violete pe jumătate arse. Am încercat în zadar să-i explic tradiția lumânărilor de dinainte de Advent.

„Nu, nu poți face asta”, m-a asigurat ea. „Lumânările arse trebuie aruncate imediat!”

În timpul slujbei, femeia a continuat să-mi împărtășească impresiile ei. A izbucnit în râs când pastorul a frânt pâinea de la împărtășanie:

— Nu știe că vafele au un gust mai bun!

Ea a făcut glume despre oamenii care merg la împărtășanie:

— Merg în rând, ca niște zombi. De ce sunt atât de încordați?

Când un medic enoriaș a anunțat organizarea unui grup pentru a ajuta pacienții cu SIDA, doamna s-a indignat:

— E dezgustător să vorbești despre SIDA între zidurile unei biserici!

Și când pastorul a menționat unul dintre numele lui Dumnezeu, Yahweh, în timpul predicii sale, vecinul meu a devenit complet agitat:

- Ce demodat sună! Nu înțelege și el?

După slujbă, înfășurându-și haina de nurcă în jurul corpului, doamna s-a prezentat:

- Vicky. - Și a adăugat: - N-am mai fost niciodată în viața mea la o biserică atât de amuzantă. E atât de distractiv aici! Dar de ce nu râde nimeni?

Am încercat să-i povestesc despre biserica noastră. Dar abia mai târziu mi-am dat seama că întrebarea lui Vicky era foarte potrivită.

Când Pavel a rămas fără cuvinte

Biserica LaSalle este în centrul orașului. Nu îi respinge pe săraci, pe cei fără adăpost, pe cei bolnavi mintal. Nu se teme de oamenii care ar putea interfera cu slujba de închinare. De-a lungul anilor în care am participat la ea, am ajuns să înțeleg că prezența lui Dumnezeu nu se simte mai puțin în acest haos decât în bisericile din cartierele bogate, unde totul este planificat și calculat. Eugene Peterson a remarcat odată că, pentru a crea o biserică, trebuie să amesteci misterul și confuzia în părți egale.

Când citesc scrisorile apostolului Pavel către biserica din Corint, mă gândesc la bisericile orășenești precum LaSalle. Și Corint era în haos. Scrisorile arată clar cine frecventa acea biserică: negustori evrei, țigani, greci, prostituate, idolatri. Nicio altă carte din Biblie nu reflectă schimbări atât de dramatice în starea de spirit a autorului. Pavel se pronunță împotriva schismei din biserică, condamnă incestul, cere ca Cina Domnului să nu se transforme într-o sărbătoare. Citesc despre Corint și biserica mea pare plictisitoare.

Mulți cercetători sunt de acord că 1 Corinteni este cea mai veche carte a Noului Testament. Primele capitole arată că apostolul încearcă să înțeleagă ce este

biserica. Pavel nu și-a pus niciodată o astfel de întrebare despre iudaism: cultura, tradiția religioasă, naționalitatea credincioșilor, chiar și ordinea cultului - toate acestea au dat religiei o formă clară. Dar ce este biserica creștină?

Ce părere are Dumnezeu despre ea? Răspunsul la o astfel de întrebare nu este ușor de găsit, mai ales când ai în fața ochilor biserica corinteană neascultătoare. Au trecut douăzeci de secole. Răspunsul la această întrebare este încă neclar.

Epistola lui Pavel către Corinteni reflectă incertitudinea apostolului. Simțim că nu-i găsesc cuvintele. „Dumnezeu v-a dat creștere", spune apostolul în capitolul 3 și își explică gândul: „Eu, Pavel, sunt doar un semănător. Altul va uda. Voi sunteți clădirea lui Dumnezeu. Da, clădirea lui Dumnezeu. Eu am pus temelia; altul va zidi zidurile. Nu, ar fi mai bine să spunem că voi sunteți un templu. Voi sunteți o clădire care Îl conține pe Dumnezeu. Da, da! Gândiți-vă: Dumnezeu locuiește în voi, în templul Său sfânt!"

„Un câmp, o clădire, un templu... Pavel, hotărăște-te în sfârșit ce vrei să spui!" Acesta este gândul care îmi vine în minte când citesc șirul de comparații făcute de apostol. El scrie în acest sens până la capitolul 12. Și în sfârșit, în el, găsește comparația pe care o căuta cu atâta încordare. Biserica este Trupul lui Hristos! Aici tonul autorului se schimbă. Aceasta nu mai este o scrisoare personală. Capitolul 13 este o capodoperă a ficțiunii.

Cred că 1 Corinteni arată șirul gândurilor lui Pavel. El gândea cu voce tare, încercând să le spună tuturor ce este acest lucru ciudat - biserica. Fiecare nouă comparație ajută la vederea bisericii dintr-o perspectivă diferită. Ultima comparație - Trupul lui Hristos - se dovedește a fi cea mai exactă. Timp de un întreg capitol, Pavel reflectă asupra paralelelor dintre trupul fizic și structura spirituală. În scrisorile sale, el revine la această comparație de peste douăzeci de ori.

Sunt scriitor. Stilul în care Pavel a scris aceste capitole este apropiat și ușor de înțeles pentru mine. Eu însumi trebuie adesea să caut cuvântul potrivit, comparația. Experimentez, filtrez inutilul, caut și dintr-o dată găsesc un cuvânt care se potrivește perfect. Ce sentiment de ușurare simt!

Au trecut anii. Nu toate imaginile bisericii inventate de Pavel sunt de înțeles pentru omul modern. Adevărurile care se ascund în spatele lor nu s-au schimbat deloc - viziunea cititorului asupra lumii s-a schimbat. Luați, de exemplu, imaginile agricole. Fiecare corinten știa ce se afla în spatele lor. Câmpuri și vii înconjurau orașul, recolta era dusă la piața locală. Astăzi, trebuie să parcurgi mulți kilometri înainte de a ajunge la un câmp arat. Oamenii cumpără alimente din magazine.

Totul este ambalat, gata de mâncat. Pentru un locuitor al orașului, imaginile agricole și-au pierdut adevărul.

Același lucru se întâmpla și în construcții. În Corint, secolul I, puteai cumpăra pietre prelucrate și să le folosești pentru a pune fundația unei case. Procesul nu necesita mai multă îndemânare decât săparea unui șanț. Astăzi, trebuie să obținem un autorizație de construire. Trasăm conductele de apă și canalizare, instalăm o linie electrică, chemăm un excavator să sape fundația, angajăm o echipă de constructori... Cui îi pasă de icoane? Și ce zici de construirea de biserici? Cine dintre noi a construit vreodată o biserică?

Cum ar scrie Pavel, maestrul comparațiilor, dacă și-ar scrie scrisorile astăzi? Dacă nu le-ar scrie bisericii din Corint, ci, să zicem, bisericii prezbiteriene, episcopale sau de pe strada LaSalle? Ce imagini verbale ar fi clare pentru noi, modernii? Ce fel de biserică a intenționat Dumnezeu?

Nu-mi pot imagina ce ar fi scris Pavel. Dar am început să mă gândesc la ce ar putea servi drept imagine a bisericii în lumea de astăzi. M-am întrebat: „Ce este biserica? Cum ar trebui să fie?”

Am fost la multe biserici. Niciuna nu mi s-a părut perfectă. Sportivii olimpici au un exercițiu în care încearcă să vizualizeze toate etapele cursei în minte înainte de o competiție. Când învățam să schiez, un prieten mi-a împrumutat un „video cibernetic” cu o pârtie de schi. Există o teorie conform căreia îți poți pregăti creierul pentru coborâre urmărind astfel de filme. Mai întâi, urmărești cum schiorii exersează virajele, schimbându-și poziția corpului. M-am străduit din greu să stăpânesc teoria schiului chiar înainte de prima mea excursie la schi. Dar când m-am trezit pe versantul muntelui, nu semănam deloc cu sportivii agili din film. Am căzut, m-am zvâcnit comic, nu m-am încadrat în viraj, mi-am mutat greutatea corpului de pe un picior pe altul la momentul nepotrivit. Dar filmul m-a ajutat: imaginea ideală la care aspiram, împiedicându-mă și căzând pe pârtie, mi-a fost întipărită în creier. Cel puțin știam exact ce greșeli făceam.

Imaginile folosite de Pavel ar fi putut face același lucru și pentru corinteni. Pavel a descris un grup de „schiori incompetenți” drept „maeștri la schi”. Ceea ce urmează să citiți este încercarea mea de a descrie biserica modernă. Am folosit exemple din bisericile pe care le-am vizitat. Fiecare dintre ele s-a străduit spre perfecțiune, dar niciuna nu a fost perfectă. Dar dacă aveți un ideal în minte, știți la ce să vă străduiți.

Grupuri de sprijin create de Dumnezeu

Am vizitat odată o „biserică” care nu avea sediul propriu și nici personal plătit. În fiecare săptămână, milioane de membri devotați participă la ea. Se numește Alcoolicii Anonimi, cunoscuți în întreaga lume sub acronimul AA. Am mers la invitația unui prieten care a mărturisit că încerca să se lase de băut. „Vino cu mine”, a spus el. „Cel puțin vei vedea cum erau bisericile creștine timpurii.”

Luni seara, la ora doisprezece, am intrat într-o casă dărăpănată care găzduise șase întâlniri similare. Nori de fum acru de țigară pluteau în cameră ca niște nori de gaze lacrimogene. Îmi usturau ochii. Dar am înțeles curând de ce prietenul meu comparase întâlnirea cu o biserică creștină timpurie.

Un politician celebru, mai mulți milionari au stat de vorbă cu șomerii și tipii cu mâinile înțepate. S-au prezentat unul altuia foarte simplu: „Bună. Numele meu este Tom. Sunt alcoolic și dependent de droguri.” Iar ca răspuns a fost un prietenos: „Bună, Tom!”

Timpul de comuniune a fost ca un grup de acasă la biserică. Unii oameni au împărtășit povești, alții au ascultat cu compasiune, au oferit sfaturi, s-au încurajat, s-au îmbrățișat. Toată lumea a împărtășit povești despre succesele lor - cum se luptau cu dependența. Am râs mult, am plâns mult. Cei mai mulți dintre noi ne-a plăcut să fim înconjurați de oameni care le înțelegeau emoțiile și luptele interioare. Era un loc în care puteam fi complet onești. Eram cu toții în aceeași barcă.

AA nu are proprietăți, nu are organisme de conducere, nu are publicații și nu are consultanți plătiți. Părinții fondatori ai AA au construit activitatea astfel încât să nu existe niciun nivel birocratic în organizație. Ei credeau că programul ar fi eficient dacă ar fi simplu în esență: un alcoolic care își reface viața ajutând alți alcoolici. Dar rezultatele AA sunt atât de mari încât, de-a lungul timpului, au apărut alte 250 de tipuri de grupuri de sprijin, folosind același program în doisprezece pași, de la Dependenții Anonimi de Ciocolată până la grupurile de pacienți cu cancer. Toate sunt construite pe aceleași principii.

Numeroasele paralele cu biserica primară nu sunt o coincidență. Fondatorii AA erau creștini. Ei insistau că dependența de Dumnezeu era o parte esențială a programului. În noaptea în care am fost cu ei, toată lumea recita Cei Doisprezece Pași. Spuneau că se bazează în întregime pe Dumnezeu pentru iertare și putere. (Agnosticii pot spune „Putere Superioară” în loc de „Dumnezeu”, dar după un timp chiar și ei consideră acest cuvânt impersonal și irelevant. De obicei, încep să spună „Dumnezeu”.)

Prietenul meu susține că AA a înlocuit biserica pentru el. Și este puțin îngrijorat de asta.

„Grupurile AA au adoptat sociologia bisericii, anumiți termeni și concepte, dar AA nu are o doctrină spirituală”, spune el. „Îmi lipsește doctrina, încerc doar să supraviețuiesc, iar AA mă ajută cu asta mai bine decât biserica.”

Alți membri AA spun că nu vor să meargă la biserică pentru că bisericile i-au judecat, le-au întors spatele. Într-o biserică locală, nu își permit luxul de a se ridica și de a declara public: „Bună. Numele meu este Tom. Sunt alcoolic și dependent de droguri”.

Pentru prietenul meu, Alcoolicii Anonimi au fost literalmente o salvare. Știe că, dacă greșește măcar o dată, va ajunge în mormânt. Partenerul său de la Alcoolicii Anonimi a răspuns la telefon la ora patru dimineața de multe ori. Între timp, prietenul meu stă într-un restaurant deschis toată noaptea, scriind iar și iar pe o foaie de hârtie, ca un școlar: „Doamne, ajută-mă să mai rezist cinci minute”.

Am fost foarte impresionat de această „biserică de la miezul nopții”. Dar eram și îngrijorat: AA ajuta nevoile oamenilor într-un mod în care biserica locală nu putea. Cel puțin nu-l putea ajuta pe prietenul meu. L-am rugat să-mi spună ce avea AA și îi lipsea bisericii. A tăcut mult timp. M-am gândit că va spune ceva despre dragoste, compasiune. Că biserica nu era interesată de ei, că biserica era prea rigidă. Dar a spus un singur cuvânt: „dependență”.

„Niciunul dintre noi nu poate supraviețui singur. Nu pentru asta a venit Isus?”, a început să explice prietenul meu. „Dar uită-te la enoriași – sunt mulțumiți de sine, pioși, se consideră superiori tuturor. Nu am senzația că nu pot trăi fără Dumnezeu sau unul fără celălalt. Totul pare în regulă în viața lor. Un alcoolic care merge la biserică se simte ca o ființă inferioară, neterminată.”

A stat în tăcere o clipă. Apoi un zâmbet a început să i se întindă pe față.

„E amuzant”, a spus el în cele din urmă. „Ceea ce urăsc cel mai mult este alcoolicul din mine. Dar Dumnezeu a folosit alcoolismul meu ca să mă aducă la Sine. Sunt alcoolic și de aceea știu că nu pot supraviețui fără Dumnezeu. Trăiesc în fiecare zi doar datorită Lui. Poate că acesta este sensul răscumpărător al alcoolismului. Poate că Dumnezeu ne cheamă pe noi, alcoolicii, ca să le arate sfinților ce înseamnă să depinzi de Dumnezeu, de comunitatea lui Dumnezeu.”

După ce am participat la „biserica de la miezul nopții” a prietenului meu, mi-am dat seama cât de mult ne lipsește smerenia, onestitatea de cristal, dependența totală de Dumnezeu și o comunitate de prieteni plini de compasiune. M-am gândit mult la asta. Exact la acești oameni se gândea Isus când și-a fondat biserica.

Istoricul Ernst Kurtz spune că Alcoolicii Anonimi s-au născut în urma unei întâlniri între Bill Wilson și Dr. Bob Smith. Bill se abținuse de la băut timp de șase luni prin forța voinței. Apoi a trebuit să plece într-o călătorie de afaceri. Acordul a eșuat. Descurajat, a rătăcit prin holul hotelului și a auzit brusc sunete familiare - râsete și clinchetul gheții din pahare. S-a îndreptat imediat spre bar, gândindu-se: „Am nevoie de ceva de băut”.

Și dintr-o dată, un gând complet diferit l-a înlocuit pe primul: „Nu, nu trebuie să beau, trebuie să găsesc un alt alcoolic!” S-a repezit la telefon, a dat mai multe apeluri și în cele din urmă a luat legătura cu Dr. Smith, care mai târziu a devenit co-fondatorul AA.

Biserica este un loc unde pot spune fără jenă: „Nu trebuie să păcătuiesc, trebuie să găsesc un alt păcătos. Apoi, împreună, ajutându-ne reciproc, putem rămâne pe calea cea îngustă.”

permis de conducere

Ca să fiu sinceră, îmi petrec cea mai mare parte a timpului cu oameni ca mine. Prietenii mei au aceeași vârstă, același nivel de educație. Împărtășim același sistem de valori, conducem aceleași mașini. Ne plac aceleași tipuri de cafea, același tip de cărți, același tip de muzică. Există multe grupuri etnice în țara mea - polonezi, hispanici... Dar rareori comunic cu ei. Am încercat să fac cumpărături într-un magazin hispanic - și m-am pierdut imediat printre rafturile pline doar cu boabe de diferite tipuri.

La fiecare trei ani trebuie să-mi reînnoiesc permisul de conducere. Uneori trebuie să dau un examen scris, alteori e suficient să completez un formular și să trimit fotografii. Dar de fiecare dată trebuie să petrec cel puțin o oră la coadă, înconjurat de oameni complet diferiți. Această oră îmi servește drept școală a vieții.

„Sunt atât de mulți oameni grași în jur! Mă întreb de ce sunt prietenii mei atât de slabi?”, mă întreb. „Unde locuiesc toți acești oameni grași? Cine este prietenul lor?”

Sunt atât de mulți oameni în vârstă prin preajmă! Citesc în reviste despre „America care înalță”, dar comunic mai ales cu oameni de vârsta mea.

Câți oameni poartă blugi și cizme de cowboy! Cât de puțini oameni știu ce este deodorantul! De ce merg oamenii atât de rar la dentist?!

La coadă pentru permisul de conducere - lumea reală.

Întrebările mele surprinse nu fac decât să arate cât de departe sunt de această lume reală. Și totul pentru că instinctiv mă întind către semenii mei. Rareori îmi părăsesc mica lume - decât dacă ceva mă obligă să fac asta. De exemplu, pentru a obține permis de conducere sau pentru a merge la biserică.

V-am povestit deja despre varietatea oamenilor de care eram înconjurată la Biserica de pe strada LaSalle. Îmi amintesc cu plăcere de doi dintre enoriașii noștri. Se ocupau de mine pe rând în timpul slujbelor, când mama preda la școala duminicală. Îmi plăcea să stau cu doamna Peyton pentru că avea mereu „animale" atârnând în jurul gâtului. Avea un boa de blană - două nurci cusute împreună, astfel încât păreau că își mușcă coada una alteia. În timpul slujbei, mă jucam cu ochii strălucitori ai animalelor, le atingeam dinții mici și ascuțiți, le mângâiam blana moale, cozile pufoase. Nurcile doamnei Peyton m-au ajutat să termin multe predici plictisitoare.

Domnul Pons nu avea niciun „animal" atârnat de el. Dar era cel mai bun om. Avea șase copii ai lui și singurul moment în care era fericit era când avea un copil în poală. Era un bărbat imens. Așa că puteam sta în poala lui toată slujba fără să-i amorțească picioarele. Îi plăcea felul în care coloram programele bisericii, felul în care desenam fețe amuzante pe palme: îmi mișcam palma, iar fețele zâmbeau și făceau cu ochiul.

Îmi amintesc de domnul Ponce pentru bunătatea sa și pentru smocul de păr care îi ieșea din nas. Părul era cel mai vizibil când stăteam în poala lui. Dacă aș fi fost întrebat atunci pe cine prefer, pe doamna Peyton sau pe domnul Ponce, mi-ar fi fost greu să răspund. Dar probabil că domnul Ponce ar fi câștigat. Tatăl meu a murit când aveam doar un an. Domnul Ponce a devenit pentru mine un exemplu de bărbat mare și puternic, cu care m-am simțit încrezător și în largul meu.

Pe măsură ce am crescut, am învățat mai multe despre lume și am înțeles mai multe despre doamna Payton și domnul Ponce. Doamna Payton era bogată, așa că putea purta „animalele" la gât. Familia ei deținea o companie Cadillac. Iar domnul Ponce era șofer de camion de gunoi care abia câștiga suficienți bani pentru a-și întreține familia numeroasă. Cunoscând toate aceste fapte, pot spune cu rușine că, ca adult, mă îndoiesc că aș fi devenit prieten cu domnul Ponce. Mi-ar fi fost jenă să vorbesc cu el - jenă, și nu era nimic despre care să vorbesc. Probabil că nu am fi avut interese comune.

Mă bucur, mă bucur foarte mult, că Biserica lui Isus Hristos, pe care am frecventat-o în copilărie, a fost frecventată de aceste două prietene ale mele. Acum înțeleg: biserica ar trebui să fie un loc unde doamna Peyton, cu animale păroase pe gât, și domnul Pons, cu nasul păros, sunt la fel de bineveniți. Ca să

simt cum este lumea reală, nu trebuie să aștept trei ani - este suficient să merg la biserică.

John Howard Yoder a spus:

Biserica nu este doar o purtătoare a mesajului reconcilierii. Chiar și un ziar, chiar și un telefon poate transmite orice idee oamenilor! Dar biserica nu este rodul existenței unui mesaj, așa cum, de exemplu, o mulțime într-un cinematograf este rodul unei reclame. În biserică, bărbații și femeile se îmbină într-o nouă structură socială. Aceasta este lucrarea lui Dumnezeu și aceasta este esența întregii istorii a omenirii…

Biserica nu este doar o purtătoare a mesajului reconcilierii. Chiar și un ziar, chiar și un telefon poate transmite orice idee oamenilor! Dar biserica nu este rodul existenței unui mesaj, așa cum, de exemplu, o mulțime într-un cinematograf este rodul unei reclame. În biserică, bărbații și femeile se îmbină într-o nouă structură socială. Aceasta este lucrarea lui Dumnezeu și aceasta este esența întregii istorii a omenirii…

Camera de urgență a lui Dumnezeu

Există din ce în ce mai multe secții de urgență. Acestea pot fi găsite în zone rezidențiale, în magazine mari - oriunde nu sunt deschise. Aceasta este aceeași secție de urgență ca într-un spital, doar că este situată în afara zidurilor sale. Acest lucru este foarte convenabil: dacă se întâmplă ceva, nu trebuie să căutați un spital, să completați niște documente, să așteptați la coadă - cei a căror stare este mai gravă decât a dvs. vor fi totuși primii. Este mai ușor să mergeți la secția de urgență locală: acolo vă vor coase o rană pe deget, vor reseta o articulație a genunchiului dislocată, vor afla cauza colicilor stomacale.

Îmi place să mă gândesc la biserică ca la un fel de cameră de urgență: este mereu deschisă, ușor de găsit și deservește oamenii aflați în nevoie imediată.

Obișnuiam să mă enervez ori de câte ori cineva numea creștinismul o religie a schilozilor, o credință care se adresa doar săracilor și slabilor, celor care nu puteau trăi singuri. Dar cu cât citesc mai mult Evangheliile și cărțile profetice, cu atât sunt mai convins: creștinismul este într-adevăr o religie a slabilor. Cei care vorbesc despre el cu dispreț sunt oameni încrezători în sine, oameni de succes, care au realizat totul în viață pe cont propriu, care au năzuit întotdeauna la supremație și care nu așteaptă ajutor de la ceilalți.

Sincer, Evanghelia nu are nimic de spus oamenilor care nu își recunosc nevoile. „Fericiți cei săraci în duh”, a spus Isus, „fericiți cei ce plâng, fericiți cei ce sunt prigoniți”. Pocăința constă în a te prăbuși înaintea lui Dumnezeu și a recunoaște că numai Dumnezeu îmi poate spune cum să trăiesc. Eu însumi nu știu. Poate de aceea a spus Isus că bogaților le este cel mai greu să intre în Împărăția lui Dumnezeu.

Dar, în realitate, nu există atât de mulți oameni care să fi realizat totul în viață prin propriile eforturi în această lume tristă, plină de durere și suferință. Chiar și gândindu-mă la vecinii mei, pot face o listă imensă de nevoi: într-o familie, există un copil cu retard mintal; în alta, o tânără și-a luat un iubit, ceea ce duce la un divorț scandalos de soțul ei; undeva, un homosexual suferă din cauza propriei depravări; cineva are cancer; cineva și-a pierdut locul de muncă. Nevoile oamenilor cresc ca un bulgăre de zăpadă. Fiecare dintre noi știe ce sunt singurătatea, mândria, depresia, frica și relațiile deteriorate cu cei dragi. Unde ne putem vindeca „zgârieturile” și „tăieturile”? Cine ne va pune un gips pe fracturi, va coase „rănile” adânci?

Poți merge la biserică. Am recitit scrisorile către biserica din Corint. Pe lângă reproșuri și îndemnuri, există și cuvinte de dragoste și tandrețe. Bănuiesc că Pavel s-a rugat și s-a îngrijorat mult mai mult pentru biserica din Corint decât pentru bisericile stabile și de succes, multe dintre ele fondate de el în Mediterana. Biserica din Corint era un fel de centru de traume. Pavel își dorea cu pasiune ca totul să meargă bine în ea tocmai pentru că enoriașii ei erau cei mai „dificili” oameni.

Mă gândesc la istoria bisericii creștine. Cu rușine și tristețe văd lucrurile teribile care s-au făcut în numele lui Hristos: Inchiziția, pogromurile, preoția bălăcindu-se în lux. Dar în domeniul ajutorării oamenilor aflați în nevoie, biserica a făcut mult bine. Numele celor mai mari spitale din America includ adesea cuvintele „baptist”, „metodist” sau numele sfinților - Luca, Ioan. Multe spitale nu mai sunt sub patronajul bisericii, dar numele lor mărturisesc faptul că au fost fondate ca urmare a lucrării misionare a bisericilor care doreau să ajute o lume aflată în suferință.

În alte părți ale lumii, această tendință este și mai pronunțată. În India, doar trei procente din populație se autointitulează creștină. Dar aproape o treime din instituțiile de asistență medicală ale țării au fost fondate de creștini. Întrebați o femeie indiană ce părere are despre un creștin. Ar putea spune că este același cu cel care i-a salvat copilul sau i-a vindecat membrii familiei. Ca să dau doar un exemplu, medicii misionari creștini au fost cei care au făcut descoperirea majoră în cercetarea cauzelor și tratamentului leprei. De ce? Pentru că ei erau singurii dispuși să-și dedice viața lucrului cu cei proscriși, cu cei de neatins.

Nu putem deveni cu toții medici și asistente medicale. În țările dezvoltate, nevoile de asistență medicală sunt foarte diferite. De exemplu, avem nevoie de mai multe centre comunitare de traumatologie precum acesta. Dar o persoană care suferă și are nevoie are nevoie de un mediu iubitor, iar o biserică poate fi acel mediu. Nu este surprinzător faptul că sistemul de „hospice" - instituții medicale care îngrijesc bolnavii aflați în fază terminală - a fost fondat de un medic creștin pe nume Dame Sisley Saunders. Este firesc ca majoritatea hospice-urilor să fie conduse de grupuri religioase de un fel sau altul.

Am văzut o biserică mică devenind un astfel de centru de traume. Nu era nimic neobișnuit în asta. Slujba era foarte obișnuită, pastorul ținea predici mediocre. Dar pentru Deborah Bates, biserica a devenit o adevărată gură de oxigen, un centru de traume.

Soțul Deborei a părăsit-o pentru o altă femeie, lăsând-o cu patru copii într-o casă dărăpănată și cu puțini bani pentru a-i întreține. Luni de zile, membrii bisericii au consolat-o pe Deborah cât au putut de bine. Era chinuită de resentimente și vinovăție. De asemenea, avea multe probleme materiale: acoperișul avea scurgeri, toaleta era înfundată, mașina era stricată. Deborah avea nevoie de grijă.

Aproape douăzeci de oameni din această mică biserică au ajutat-o pe Deborah: au avut grijă de copii, au zugrăvit casa, au ajutat-o la repararea mașinii. O persoană i-a dat un loc de muncă, a trimis-o la cursuri de recalificare profesională pentru a putea face această muncă. Un enoriaș bogat s-a oferit să plătească educația copiilor ei. Timp de aproape cinci ani, Deborah s-a chinuit prin viață. Biserica a fost singurul ei sprijin în acești ani.

Biserica din Corint era o cameră de gardă similară. Pavel chiar povestește despre un bărbat care a fost vindecat în biserică. În 1 Corinteni, apostolul scrie cu indignare și indignare despre aventura unui enoriaș cu propria sa mamă vitregă: „Nu se aude de o astfel de desfrânare, nici măcar printre neamuri" (vezi 5:1). Pavel era gata să-l blesteme pe acest om. Dar mulți cercetători ai Scripturii cred că capitolul 2 din 2 Corinteni vorbește despre același desfrânat. Biserica l-a pedepsit și acum este gata să-l ierte și să-l primească înapoi. Tratamentul a dat rezultate.

De câteva ori am avut ocazia să ajut la pregătirea Cinei Domnului. Grupuri de oameni veneau la altar și îngenuncheau în rugăciune. Rupeam o bucată de pâine și o dădeam cuiva care se apropia, spunând: „Acesta este trupul lui Hristos, care se frânge pentru voi". Nu îi cunoșteam personal pe toți membrii congregației. Dar în ochii fiecăruia dintre membrii bisericii mele am văzut o nevoie de mângâiere și vindecare. Femei precum Deborah fuseseră abandonate

de soții lor. Judy își trimite aproape tot salariul acasă, în India, pentru a-și întreține familia extinsă. Josh încă nu își găsește un loc de muncă; și-a dat demisia de la o tipografie pentru că nu voia să tipărească pornografie. Sarah este încă o tânără femeie, dar este grav bolnavă; nu poate merge și este dusă la altar. O mamă a venit cu bebelușul ei, care supse zgomotos din sân. Pentru mine, aceasta a servit ca o imagine a transferului de hrană spirituală în timpul împărtășaniei. Hrana intră în corpul mamei, este procesată și ajunge la nou-născut, care nu poate supraviețui fără mamă. „Trupul lui Hristos, frânt pentru voi” - aceste cuvinte au căpătat un sens tot mai nou pentru mine în timp ce rupeam bucăți de pâine și le puneam în mâinile fiecărui enoriaș. Biserica este un loc unde poți veni cu durerea ta, căci a fost întemeiată de Cel al cărui trup a fost frânt pentru noi. Trupul Său a fost mutilat pentru ca noi să putem găsi viață.

Trenul electric al lui Dumnezeu

Timp de câțiva ani am urmat un curs de scriere la Universitatea din Chicago. Universitatea este în partea de sud a orașului. Am ajuns acolo cu trenul și autobuzul.

În tren poți întâlni oameni din toate grupurile sociale din oraș. La stația mea, engleza era acoperită de cuvinte spaniole, poloneze și grecești. Am mers prin mulțime până în centrul orașului. Funcționari bine îmbrăcați ni s-au alăturat acolo. Dar funcționarii și restul „popoarelor lumii” au părăsit vagonul înainte să ajung la stația mea. Fețe de culoare au început să apară în vagon. Împreună cu negrii, am traversat mai întâi zonele bogate, apoi zonele sărace și, în final, „centura sărăciei”.

Am privit bisericile trecând fulgerător pe lângă fereastra trenului. În zonele în care locuiau străinii, predominau bisericile catolice. Erau mini-catedrale construite în stil european, cu cupole ascuțite și clopotnițe. În zonele afro-americane, bisericile aveau nume exotice —

Biserica misionară modernă din ținutul Beulah, Biserica lui Dumnezeu Duhul Sfânt și a părtășiei în Hristos, biserica baptistă „Numele apei dintr-o piatră”. Nu departe de Universitatea din Chicago am văzut maiestuoasa catedrală gotică construită de familia Rockefeller.

La universitate, am studiat operele lui Eliot, Auden, Søren Kierkegaard, John Donne și ale romancierei creștine japoneze Shusako Endo. După cursuri, ieșeam din impunătoarele bolți gri și începeam călătoria de întoarcere. Mai întâi prin mahalale... și apoi mai departe.

Am fost impresionat în repetate rânduri de amploarea credinței creștine. Există suficientă grandoare și profunzime pentru a inspira minți precum John Milton și John Donne, Lev Tolstoi și T. S. Eliot și pentru a-i interesa pe studenții agnostici care îi studiază până în ziua de azi pe acești mari scriitori. Dar Evanghelia a fost dată inițial unor țărani simpli. Se pare că unii dintre fondatorii religiei noastre nu știau nici să citească, nici să scrie. Isus însuși nu ne-a lăsat niciun rând scris de mână.

Călătoria spre și înapoi la facultate mi-a arătat două fațete ale bisericii. Și am nevoie de ambele. Biserica Baptistă „Apă din stâncă" îmi arată frumusețea simplă a Evangheliei pe care fiecare bărbat și femeie o poate înțelege. Învăț să caut Duhul Sfânt care încă locuiește pe pământ. În același timp, văd marele mister pe care Kierkegaard și Endo au încercat să-l rezolve, dar au recunoscut cu umilință că niciunul dintre noi nu poate înțelege pe deplin mesajul crucii și al harului lui Dumnezeu.

Blaise Pascal a recunoscut și el acest adevăr:

Alte religii, religiile păgâne, sunt mai populare, deoarece constau în manifestări exterioare. Sunt bune pentru oamenii needucați. Religiile pur intelectuale sunt potrivite pentru cei educați, dar sunt inutile pentru oamenii simpli. Doar religia creștină este bună pentru toată lumea, deoarece constă atât în manifestări exterioare, cât și interne. Îi înalță pe oamenii simpli la adevăruri interioare și îi smerește pe cei mândri prin manifestările sale exterioare. Nu va fi perfectă fără aceste două laturi, deoarece oamenii simpli trebuie să înțeleagă spiritul literei, iar cei educați trebuie să-și subordoneze spiritul literei.

Alte religii, religiile păgâne, sunt mai populare, deoarece constau în manifestări exterioare. Sunt bune pentru oamenii needucați. Religiile pur intelectuale sunt potrivite pentru cei educați, dar sunt inutile pentru oamenii simpli. Doar religia creștină este bună pentru toată lumea, deoarece constă atât în manifestări exterioare, cât și interne. Îi înalță pe oamenii simpli la adevăruri interioare și îi smerește pe cei mândri prin manifestările sale exterioare. Nu va fi perfectă fără aceste două laturi, deoarece oamenii simpli trebuie să înțeleagă spiritul literei, iar cei educați trebuie să-și subordoneze spiritul literei.

Putem spune după cuvintele Apostolului Pavel: „Dar Dumnezeu a ales lucrurile nebune ale lumii, ca să facă de rușine pe cele înțelepte, și a ales lucrurile slabe ale lumii, ca să facă de rușine pe cele tari" (1 Corinteni 1:27). Cu siguranță,

Dumnezeu a ales câțiva oameni rari, precum însuși Apostolul Pavel. Dar chiar și acest intelectual suprem s-a smerit când a venit față în față cu Dumnezeu. Biserica, Biserica lui Dumnezeu, este suficient de mare și suficient de mică pentru a-i înălța pe cei smeriți și a-i smeri pe cei mândri.

Familia lui Dumnezeu

Îmi este ușor să vorbesc despre această imagine a bisericii, deoarece este menționată în Biblie de multe ori. Cred că ideea de biserică ca familie are un sens și mai profund astăzi decât în vremurile biblice. Și toate acestea pentru că societatea noastră s-a schimbat atât de mult.

Citește cartea Genezei. Este povestea unei familii. Începe cu Adam și Eva. Au un fiu bun și unul rău. Pe măsură ce citești, afli despre familia lui Avraam. I-a luat mulți ani să-și întemeieze o familie. Apoi vine povestea familiei lui Isaac și Iacov. Apoi, se vorbește doar despre familia lui Iacov, deoarece Vechiul Testament spune povestea „poporului lui Israel", iar Israel este noul nume al lui Iacov.

Comparați această narațiune cu abordarea manualelor de istorie modernă, care povestesc despre ascensiunea și decăderea civilizațiilor. În ziare citești despre țări și orașe, despre universități și agenții guvernamentale, despre companii industriale. Accentul nu se mai pune pe familie, ci pe instituții. Totuși, Noul Testament prezintă cu încăpățânare biserica mai degrabă ca pe o familie decât ca pe o întreprindere.

Organizația se bazează pe faptul că are un „tabel al gradelor". Fiecare soldat din armată își cunoaște locul în rând, dungile arată gradul. Notele școlare indică succesul elevului. În lumea afacerilor, există funcții, salarii și alți indicatori ai „importanței" unui individ sau altuia. În World Trade Center din New York, doar mergând de la un etaj la altul, poți observa imediat după mobilierul din birouri: cu cât etajul este mai înalt, cu atât șeful este mai mare.

Într-o organizație, statutul unei persoane depinde de calitatea performanței sale. În lumea afacerilor, se știe că oamenii încearcă să urce pe scara carierei pentru a obține o recompensă mai mare. Într-o familie, statutul fiecărui membru este determinat oarecum diferit. Cum? Un copil „câștigă" dreptul de a fi membru al familiei la naștere. Un copil ratat nu este dat afară din familie. Dimpotrivă, un copil bolnav primește adesea mai multă atenție din partea restului familiei decât frații și surorile sale sănătoase. John Updike a scris: „Familiile ne învață că dragostea este dincolo de preferințe și antipatii. Poate coexista cu indiferența, gelozia, chiar și antipatia."

Așa este și în familia lui Dumnezeu. Nu mai este nici iudeu, nici grec, nici bărbat, nici femeie, nici rob, nici slobod. Toate aceste distincții artificiale se topesc în lumina harului lui Dumnezeu. Suntem adoptați de Dumnezeu. Avem aceleași drepturi - și pe nedrept - pe care le are Însuși Isus Hristos. Epistola către Efeseni subliniază acest adevăr uimitor iar și iar.

Și de aceea mă întristează să văd bisericile devenind tot mai mult ca niște societăți cu răspundere limitată și mai puțin ca niște familii. Discutând despre darurile spirituale, apostolul Pavel avertizează împotriva punerii unui membru al bisericii deasupra altuia:

Ochiul nu poate să-i spună mâinii: „Nu am nevoie de tine!” Nici capul nu poate să-i spună picioarelor: „Nu am nevoie de voi.” Dimpotrivă, mădularele trupului care par mai slabe sunt mult mai necesare; și avem o mai mare grijă de acele mădulare ale trupului care par mai puțin onoare; iar mădularele noastre care nu sunt de înfățișare sunt mai frumos îmbrăcate, dar mădularele noastre care sunt de înfățișare nu au nevoie de acestea. Dar Dumnezeu a unit trupul, dând o mai mare cinste mădularei care ducea lipsă, pentru ca să nu fie nicio dezbinare în trup, ci toate mădularele să aibă aceeași grijă unele de altele. Așadar, dacă suferă un mădular, toate mădularele suferă împreună cu el; sau dacă un mădular este cinstit, toate mădularele se bucură împreună cu el.

(1 Corinteni 12:21–26)

Ochiul nu poate să-i spună mâinii: „Nu am nevoie de tine!” Nici capul nu poate să-i spună picioarelor: „Nu am nevoie de voi.” Dimpotrivă, mădularele trupului care par mai slabe sunt mult mai necesare; și avem o mai mare grijă de acele mădulare ale trupului care par mai puțin onoare; iar mădularele noastre care nu sunt de înfățișare sunt mai frumos îmbrăcate, dar mădularele noastre care sunt de înfățișare nu au nevoie de acestea. Dar Dumnezeu a unit trupul, dând o mai mare cinste mădularei care ducea lipsă, pentru ca să nu fie nicio dezbinare în trup, ci toate mădularele să aibă aceeași grijă unele de altele. Așadar, dacă suferă un mădular, toate mădularele suferă împreună cu el; sau dacă un mădular este cinstit, toate mădularele se bucură împreună cu el.

În acest pasaj, Pavel dezvoltă ideea sa preferată – asemănarea dintre biserică și corpul uman. Acest adevăr este întruchipat într-un grup de oameni, cum ar fi o familie adunată în jurul unei mese festive.

Fiecare familie are membri de succes și ratați nefericiți. La cina de Crăciun, mătușa Maria, vicepreședinta unei mari companii, stă lângă unchiul Charles, care, ca de obicei, bea mult și a fost concediat din nou din serviciu. Masa este plină de oameni inteligenți și oameni proști, oameni urâți și oameni atrăgători, oameni sănătoși și oameni cu dizabilități. Dar într-o familie, toate aceste diferențe sunt șterse. Vărul Johnny încearcă să stea departe de toată lumea, dar nu reușește. El, ca noi toți, face parte din familie. Avem aceiași strămoși, aceleași gene în celulele noastre. Un ratat nu este dat afară din familie. „Familia", spunea Robert Frost, „este un loc în care trebuie să te lase să intri dacă vii."

Uneori cred că Dumnezeu a conceput familia ca pe un teren de antrenament. Este locul unde învățăm să ne relaționăm cu oamenii din cadrul altor instituții sociale. O familie este puternică atunci când membrii ei nu se ceartă din cauza diferențelor dintre ei, ci pur și simplu le celebrează. O familie sănătoasă îi susține pe cei slabi fără a-i înjosi pe cei puternici.

Mama lui John Wesley a spus: „Pe care dintre copiii mei îl iubesc cel mai mult? Îl iubesc cel mai mult pe cel bolnav. Până se însănătoșește. Îl iubesc cel mai mult pe călător. Până se întoarce."

Familia este singura instituție socială în care nu avem de ales. Suntem pur și simplu plasați în ea prin dreptul din naștere. Drept urmare, ne aflăm, fără să vrem, în aceeași comunitate cu oameni ciudați și diferiți. Biserica, însă, ne cheamă să facem următorul pas: să devenim membri voluntari ai unui mediu și mai ciudat, pur și simplu pentru că indivizii care îl alcătuiesc cred în Isus Hristos. Am constatat că astfel de comunități seamănă mai mult cu familia decât cu orice altă instituție socială. Henri Nouwen a spus odată că societatea este „locul în care te găsești întotdeauna lângă persoana lângă care îți dorești cel mai puțin să fii". Definiția sa se aplică atât grupului de oameni care se adună în jurul aceleiași mese de Crăciun, cât și grupului de oameni care se întâlnesc duminica în biserică.

Vestiarul lui Dumnezeu

De-a lungul anului, am reușit destul de mult să-mi lupt împotriva pasiunii pentru televiziune. Dar recunosc: pe măsură ce se apropie primăvara, o forță misterioasă cunoscută în America sub numele de „Nebunia din Martie" mă apucă. Mă face să-mi afund nasul în ecranul televizorului. Vorbesc despre turneul de baschet universitar. Nu pot rezista acestei tentații.

Nimeni nu are o viață atât de grea ca acești tineri sportivi. Au 19 sau 20 de ani și deja luptă în fața a treizeci de milioane de telespectatori pentru onoarea universității lor, a statului lor. Carierele lor profesionale sunt în joc. Fiecare

săritură, fiecare aruncare contează. În finală, ultimele minute ale jocului sunt cele mai tensionate. Și se pare că fiecare sezon se termină cu aceeași imagine: un băiat de optsprezece ani stând la linia de aruncări libere, cu o minge în mâini, cu o secundă rămasă din meci.

Stă pe linie, jucându-se nervos cu mingea - trebuie să se asigure că mâna nu-l lasă jos... Și apoi antrenorul advers cere time-out pentru că înțelege că acest lucru îl va împiedica pe atacant să se concentreze.

Jucătorul petrece următoarele două minute lângă antrenorul său, ascultându-i sfaturile, încercând să nu se gândească la ceea ce strigă douăzeci de mii de fani: șutul. Coechipierii îl bat pe umăr, dar nu spun nimic. A reușit câteva mii de aruncări libere la antrenamente de-a lungul sezonului, aproape trei sferturi dintre ele pe poartă. Dar acest șut este diferit de celelalte.

Dacă aruncarea liberă este reușită, băiatul va deveni un erou al întregii universități. Fotografia lui va apărea pe primele pagini ale ziarelor - chiar dacă va candida la funcția de guvernator! Dacă ratează, va deveni un țap ispășitor. Cum își va putea privi coechipierii în ochi după aceea? Cum va putea trăi după aceea? Douăzeci de ani mai târziu, se va trezi în cabinetul unui terapeut și își va explica toate eșecurile vieții prin această aruncare nereușită... Și acum se întoarce în instanță. Întregul său viitor depinde de acest moment.

Odată, în timpul unui astfel de meci, am urmărit meciul cu mare intensitate. Fruntea băiatului era încruntată de concentrare, își mușca buza de jos, iar piciorul stâng îi tremura. Douăzeci de mii de fani strigau, fluturau steaguri și batiste, împiedicându-l să se concentreze.

Deodată mi-a sunat telefonul și a trebuit să merg în altă cameră. Când m-am întors, imaginea era complet diferită. Același tip, dar marcase deja un coș, își turnase o sticlă de apă minerală pe cap ca să se răcorească și stătea pe umerii prietenilor săi: aceștia îl țineau sus, iar el tăia coșul de baschet - acesta este dreptul câștigătorului. Era fericit și nepăsător. Zâmbetul lui a umplut ecranul - marcase un coș!

Aceste două imagini - copilul ghemuit la linia de aruncări libere și același copil sărbătorind victoria pe umerii coechipierilor săi - au devenit pentru mine simboluri ale legii și harului. Dacă sunt sub lege, primesc doar ceea ce merit. Ca să mulțumesc publicului, antrenorului, coechipierilor mei, ca să-L mulțumesc pe Dumnezeu - trebuie să lovesc coșul. Soarta mea, eternitatea mea depind de asta. Dacă ratez, sunt pierdut pentru totdeauna. Trebuie să nimeresc ținta. Nu am dreptul să greșesc.

Împărăția lui Isus Hristos ne deschide o altă cale. Pe această cale, totul nu depinde de norocul nostru, ci de lucrarea pe care a făcut-o El. Nu trebuie să câștigăm nimic, este suficient să-L urmăm pe Isus. El a câștigat deja victoria pentru noi, a cumpărat favoarea lui Dumnezeu cu un preț mare. Prin urmare, biserica nu este un loc pentru luptă competitivă, nimeni nu va judeca pe nimeni aici. Când câștigătorul se întoarce la vestiar, are loc o sărbătoare. Biserica este „vestiarul câștigătorului". Acolo mulțumim, sărbătorim marea veste a iertării păcatelor, a iubirii lui Dumnezeu, a victoriei obținute. Biserica este un far al harului, care luminează calea pentru lume, și nu o citadelă a legalismului.

Cel puțin, așa descrie Biblia lucrurile.

Ultima comparație

Mintea mea caută comparații pentru a descrie biserica modernă. Și pot exista multe comparații.

Biserica este serviciul social al lui Dumnezeu, o instituție menită să vindece orbii, să elibereze captivii, să hrănească pe cei flămânzi și să ducă Vestea Bună săracilor. Așa și-a descris Iisus Hristos misiunea.

Biserica este ca bucătăria din apartamentul unui prieten care știe totul despre tine. Știe despre șeful tău tiran, despre mama ta bolnavă, despre copilul tău adolescent rebel. Aici îți poți vărsa sufletul, poți povesti despre durerea ta și poți întâlni o privire plină de compasiune din partea unui prieten. Nu vei fi judecat aici.

Trec prin comparații, dar revin întotdeauna la cea pe care Pavel a găsit-o cea mai exactă și potrivită: biserica este Trupul lui Hristos. În 1 Corinteni 12-14, apostolul începe să reflecteze asupra unei teme care va apărea puțin mai târziu în scrisoarea sa către Efeseni. „Căci, după cum trupul este unul și are multe mădulare, și toate mădularele trupului, fiind multe, sunt un singur trup, așa și Hristos", spune Pavel (12:12). Ochi, mână, rinichi, picior, nas - trupul lucrează împreună atunci când se realizează unitatea completă a contrariilor, când oameni de toate culorile pielii și mărimile de îmbrăcăminte sunt de acord, devenind un singur trup în Hristos. Nu voi intra în toate paralelele uimitoare care decurg din această imagine măreață aici. În colaborare cu Dr. Paul Brand, am scris două cărți întregi pe acest subiect: „Cât de minunat și de înfricoșător mi-ai făcut rărunchii" și „După chipul Lui". Dar din această analogie trag o concluzie extrem de importantă pentru mine: noi - tu și eu - reprezentăm esența prezenței lui Dumnezeu în lume.

Cum este Dumnezeu? Unde locuiește El? Cum poate lumea să-L cunoască pe Dumnezeu? Domnul nu mai locuiește în tabernacol, pe Sinai sau în templul din

Ierusalim. Dumnezeu Și-a făcut alegerea: El locuiește în oameni obișnuiți, chiar și ca oameni simpli, ca tine și ca mine. Când cineva, încercând să-i facă pe plac pastorului nostru, spune: „Ce biserică frumoasă aveți”, el răspunde invariabil: „Mulțumesc pentru compliment. Am ținut dietă în ultima vreme - mă bucur că ai observat.” Ceea ce vrea să spună este că biserica lui Dumnezeu este formată din oameni, nu din clădiri.

Duminică dimineața privesc peste congregație și văd riscul pe care și l-a asumat Dumnezeu. Din anumite motive, astăzi, Dumnezeu Se revelează lumii nu într-un stâlp de fum și foc, sau chiar în trupul Fiului Său, ci într-o mulțime de oameni minunați care umplu o biserică, în orice mulțime care se adună în numele Său.

Lumea a luat-o rătăcire, căile lumii sunt înșelătoare, iar noi suntem chemați să-i arătăm lumii cum este Dumnezeu, să-L facem vizibil lumii. Martin Luther King ne-a numit „măști ale lui Dumnezeu”. El a spus că lumea nu poate suporta impactul direct - vederea gloriei lui Dumnezeu, așa că Dumnezeu Se arată prin oameni.

Se pare că apostolul Pavel nu și-a revenit niciodată pe deplin după șocul acestui adevăr. El a luat problemele zilnice ale corintenilor atât de în serios pentru că credea că ceea ce se întâmpla afecta nu doar reputația corintenilor, ci și reputația lui Dumnezeu în lume. Lumea ne privește. Numai noi putem arăta că Dumnezeu este viu. Noi arătăm prin trupurile noastre cum este Dumnezeu.

Când mă uit la mulțimile de credincioși din jurul meu, rareori mă bucur: de cele mai multe ori, inducem în eroare lumea arătându-L pe Dumnezeu ca fiind altceva decât este El în realitate. Dar când deschid 1 Corinteni, văd o licărire de speranță. Cui i-a adresat Pavel aceste cuvinte mărețe din capitolele 12-14? Corintenilor, o adunătură de idolatri, adulterini, scandalagii...

Nicio biserică pe care o cunosc nu seamănă exact cu toate aceste imagini. Dar fiecare biserică seamănă cel puțin parțial cu una dintre aceste imagini. Acest lucru dă speranță. Chiar și în imperfecțiunile noastre, arătăm lumii anumite aspecte ale naturii lui Dumnezeu. Ce părere are Dumnezeu despre o biserică care Îl reflectă atât de imperfect? Răspunsul la această întrebare poate fi găsit în cuvintele lui Malcolm Muggeridge: „Când Dumnezeu a privit la creația Sa, o dezamăgire infinită s-a luptat cu o iubire nemărginită în inima Lui.”

Îi provocăm lui Dumnezeu o mare durere, totuși Dumnezeu ne iubește cu pasiune. Nu ar trebui să simțim măcar unele dintre aceleași sentimente față de biserică?

Capitolul 3. Dincolo de zidurile bisericii

Cu privirea Sa milostivă, Dumnezeu te vede nu așa cum erai în trecut, nu așa cum ești acum, ci așa cum vrei să fii.

„Norul necunoscutului”

Cu privirea Sa milostivă, Dumnezeu te vede nu așa cum erai în trecut, nu așa cum ești acum, ci așa cum vrei să fii.

Într-una dintre parabolele sale, Søren Kierkegaard povestește cum o turmă de gâște domestice mergea la biserică. În fiecare săptămână veneau la biserică și îl ascultau pe pastor predicând despre minunile zborului. „De ce să mergeți pur și simplu pe pământ? Puteți zbura de aici!”, le îndemna el. „Ne putem ridica în aer, ne putem înălța, putem zbura în țări calde. Putem zbura!” După ce ascultau predica, gâștele măcăiau „amin” la unison, se grăbeau la ușă în mulțime și se întorceau clătinate acasă pentru a-și vedea de treabă. Și totuși, tot ce trebuiau să facă era să-și bată aripile și...

Sincer, multe biserici nu se apropie de îndeplinirea promisiunilor care ne sunt date prin imaginile bisericii. Sunt ca niște cluburi închise, organizate doar pentru membrii lor. Dar modelul bisericii din Noul Testament este diferit: există în mare parte în beneficiul celor din afară. Ce ne împiedică să devenim genul de biserică pe care Dumnezeu l-a intenționat?

Am văzut același model de multe ori: o biserică este creată pentru a sluji unor idealuri înalte, devine foarte activă, apoi își pierde treptat viziunea, se calmează și uită de idealurile sale. Când priveam biserica din exterior, aveam multe plângeri la adresa ei. Dar imediat ce am devenit membru, mi-am dat seama că este foarte dificil să susții biserica în forma descrisă în Noul Testament. Când am devenit unul dintre motivele eșecurilor bisericii, am început să tratez aceste eșecuri cu mai multă simpatie. Biserica „ne conduce la sfințenie”, așa cum spunea Richard Pope, care mai întâi ne-a arătat un ideal strălucitor și apoi s-a oferit să devină parte a unei realități mai cenușii.

Am experimentat cât de mult se coboară ștacheta atunci când începi să faci singur slujire. La început simți un val de energie, apoi un val de oboseală și dezamăgire te copleșește și ești tentat să renunți. Slujirea este imposibilă fără situații stresante și sacrificiu de sine, iar acest lucru îi epuizează chiar și pe cei mai dedicați slujitori. Desigur, este mai binecuvântat să dai decât să primești, dar cât de obosit ești!

Fiecare dintre noi este chemat să slujească. Dacă nu înțelegem toate dificultățile implicate – preoții se află și ei în „grupul de risc” – atunci biserica va începe inevitabil să se retragă: treptat, scopul ei principal va deveni slujirea ei însăși, nu a lumii. Dacă se întâmplă acest lucru, atunci vom înceta să mai fim diferiți de toate organizațiile seculare. Chemarea unică a bisericii se va scufunda în uitare.

Am observat pastori creștini și am reflectat asupra propriei mele vieți și am ajuns să înțeleg importanța găsirii unui echilibru între hipersensibilitate și insensibilitate. Unii pastori creștini iau problemele altor oameni atât de personal încât sunt zdrobiți de durerea lor. Alții dezvoltă o anumită insensibilitate spirituală, iar slujirea devine doar o slujbă, o serie de sarcini dificile pentru care primesc recompense. Niciun tip de pastor nu poate lucra mult timp în biserică. Am ajuns să înțeleg acest lucru foarte bine pe măsură ce am observat Trupul lui Hristos și propriul meu corp - în special piciorul stâng.

Os crescut excesiv

Am un defect - un os crescut excesiv pe degetul mare de la picior. Majoritatea oamenilor au degetele mari paralele cu restul degetelor sau înclinate la un unghi de cincisprezece grade față de restul degetelor. La piciorul stâng (am fost deja operat la piciorul drept), degetul mare este la un unghi indecent de patruzeci și cinci de grade, strângând celelalte degete. Pe măsură ce articulația se deformează, acest deget va sta pur și simplu peste cel de lângă el și va trebui să accept din nou operația.

Cu cât degetul de la picior se curba mai mult, cu atât umflătura din partea dreaptă a piciorului meu devenea mai mare. Umflătura este dureroasă și îngreunează cumpărarea de pantofi: producătorii de încălțăminte nu fac pantofi cu proeminențe speciale pentru umflături. Drept urmare, trebuie să cumpăr pantofi cu o mărime mai mare, astfel încât umflătura să se poată modela în pantoful stâng. Este multă bătaie de cap.

Fac jogging de peste douăzeci de ani și m-am familiarizat foarte mult cu procesul de adaptare a picioarelor mele la o nouă pereche de pantofi. Îmi pun o pereche nouă de pantofi și alerg. Simt că piciorul stâng nu are sprijin pentru degetul mare - este înclinat față de talpa pantofului - iar degetul mare își creează singur suportul necesar. Invariabil, îmi frec piciorul, se formează o bășică umplută cu lichid, iar durerea îngreunează alergarea. Dar nu renunț. Treptat, se formează o sigilare mai dură pe piciorul meu, constând din mai multe straturi de creatină întărită - o bătătură dură care apasă într-o umflătură din pantof. O vreme, alerg relativ confortabil.

Dar, în cele din urmă, bătătura devine atât de mare încât creează o frecare suplimentară între picior și pantof, iar dedesubt se formează vânătăi dureroase. Așa că iau un set de manichiură și tai straturile dure ale bătăturii până ajung la pielea roz. Apoi, întregul proces începe de la capăt.

Îmi uram burtica, iar ura creștea pe măsură ce se formau straturile dure: aveam deja o presimțire că în curând va trebui să mi le tai și că voi fi din nou lipsită de apărare în fața durerii. Și apoi, într-o zi, Dr. Paul Brand, cu care am scris trei cărți despre corpul uman, m-a ajutat să-mi schimb atitudinea față de propria mutilare. Mi-a spus:

— Am întâmpinat odată și eu o problemă similară. Pe vremea când eram încă student la medicină, am petrecut o vară navigând pe o goletă în Marea Nordului. În prima săptămână, a trebuit să trag frânghii groase, iar vârfurile degetelor erau atât de uzate încât au început să sângereze. Nu puteam dormi noaptea din cauza durerii. Până la sfârșitul celei de-a doua săptămâni, au început să se formeze bătături. Curând, vârful degetelor mi s-a întărit. Nu am mai avut dureri în vara aceea — bătăturile dure m-au protejat. Dar când m-am întors la facultatea de medicină două luni mai târziu, am descoperit cu groază că pierdusem capacitatea de a efectua operații complexe. Din cauza bătăturilor, degetele mele deveniseră mai puțin sensibile — abia mai simțeam instrumentele din mână. Timp de câteva săptămâni, am fost bântuit de teama că mi-am ruinat propria carieră de chirurg cu propriile mâini. Dar, treptat, bătăturile au dispărut — aceasta a fost reacția mea la stilul meu de viață sedentar. Vechea sensibilitate a revenit. De fiecare dată, corpul găsește o modalitate de a se adapta la condițiile externe în schimbare.

Și am văzut că propriul meu corp se chinuia constant să găsească punctul ideal între hipersensibilitate și amorțeală. La fel ca degetele de la picioare ale lui Paul Brand, piciorul meu devenea amorțit la durere atunci când dezvolta o bătătură dură. Aceasta persista o vreme, ceea ce însemna că piciorul meu se adaptase la alergare. Dar, după un timp, înțelepciunea corpului învingea. Nu-mi mai permitea deloc să amorțească piciorul. Ca să mă împiedice să-mi chinui piciorul, corpul meu crea bătături sanguine, care mă făceau hipersensibil la durere și mă obligau să-mi schimb comportamentul.

De atunci, nu am simțit ură, ci recunoștință pentru orice încercare a corpului meu de a se afirma. Înțeleg că uneori acțiunile mele obligă corpul să reacționeze ca și cum ar fi hipersensibil, alteori ca și cum ar fi insensibil. Nu pot spune că îmi place acest lanț: băşică, bătături dure, vânătăi, tăierea straturilor dure. Dar acum cel puțin înțeleg ce se află în spatele lui și apreciez toate eforturile pe care le face corpul meu pentru a se adapta comportamentului meu.

Și s-a întâmplat un alt lucru în timpul conversației mele cu Dr. Brand: mi-am dat seama cum funcționează slujirea în Trupul lui Hristos. Asemenea „pielii” Trupului, slujitorii sunt vulnerabili la stres. Uneori, un slujitor are nevoie de sensibilitatea unui chirurg: este nevoie de mai multă sensibilitate pentru a cârpi un suflet omenesc decât pentru a repara corpurile umane. Alteori, un slujitor, obosit de lipsa de putere și resurse, de multe probleme insolubile, pur și simplu nu poate supraviețui fără o bătătură tare. Pot spune fără exagerare că viața unui preot seamănă cel mai adesea cu viața unui marinar care apucă frânghiile cu mâinile dureroase, trăgând de vele într-o furtună furioasă.

Slujirea creștină este ca piciorul meu, ca degetele de la picioare ale Dr. Brand, o oscilație constantă de la hipersensibilitate la insensibilitate.

Înghițind lacrimi

La început, ideea mea a fost foarte simplă. Am început să mă ofer voluntar să lucrez în secțiile unde erau copii bolnavi în fază terminală și pacienți cu arsuri. Voiam doar să-i înveselesc puțin, să le aduc un zâmbet pe buze. Apoi am decis să vin costumat ca un clovn.

Cineva mi-a dat un nas roșu de cauciuc, pe care l-am folosit imediat. Am început să aplic cel mai simplu machiaj, mi-am luat costume de clovn galbene, roșii și verzi și, în final, pantofi pufoși și uriași, cu vârfuri verzi, tocuri și centru alb. Mi-au fost dați de un clovn pensionar care credea că pantofii lui ar putea funcționa încă.

A fost greu la început. Foarte greu. Poți vedea atât de multe în aceste saloane… Nimeni nu poate rămâne indiferent la vederea unui copil pe moarte sau schilodit. În societate, suntem învățați cum să-i ajutăm pe cei care suferă. Nu vorbim niciodată despre suferință până când nu ne atinge.

Ne-am hotărât să-l arătăm pe Godzilla în secția de leucemie. Am pictat fețele copiilor ca să arate ca niște clovni. Un copil era complet chel din cauza chimioterapiei. I-am pictat fața, iar un alt copil a spus: „Desenează-i și tu ceva pe cap”. Copilului chel i-a plăcut ideea. Când am terminat, asistenta a spus: „Poți să-i arăți un film pe capul lui Billy”. Am pornit proiectorul, iar Billy și-a scos capul afară. Era fericit, iar noi eram cu toții fericiți pentru Billy. Copiii erau liniștiți și se uitau la film. Apoi au venit doctorii...

Copii cu pielea arsă, părul pierdut - cum îi putem ajuta? Aici nu trebuie să ne ascundem de realitate - copiii suferă, sunt speriați, cel mai probabil vor muri. Îți frânge inima să vezi asta. Înfruntă realitatea, vezi ce se va întâmpla în continuare, caută cum poți ajuta.

Am început să mă plimb prin saloane cu floricele de porumb. Dacă un copil plânge, îi sorb lacrimile sărate cu floricele de porumb și le pun în gură - a mea sau a copilului. Așa că stăm împreună și ne înghițim lacrimile.

(din cartea „Cum să ajuți?" de Ram Dass și Paul Gorman).

La început, ideea mea a fost foarte simplă. Am început să mă ofer voluntar să lucrez în secțiile unde erau copii bolnavi în fază terminală și pacienți cu arsuri. Voiam doar să-i înveselesc puțin, să le aduc un zâmbet pe buze. Apoi am decis să vin costumat ca un clovn.

Cineva mi-a dat un nas roșu de cauciuc, pe care l-am folosit imediat. Am început să aplic cel mai simplu machiaj, mi-am luat costume de clovn galbene, roșii și verzi și, în final, pantofi pufoși și uriași, cu vârfuri verzi, tocuri și centru alb. Mi-au fost dați de un clovn pensionar care credea că pantofii lui ar putea funcționa încă.

A fost greu la început. Foarte greu. Poți vedea atât de multe în aceste saloane… Nimeni nu poate rămâne indiferent la vederea unui copil pe moarte sau schilodit. În societate, suntem învățați cum să-i ajutăm pe cei care suferă. Nu vorbim niciodată despre suferință până când nu ne atinge.

Ne-am hotărât să-l arătăm pe Godzilla în secția de leucemie. Am pictat fețele copiilor ca să arate ca niște clovni. Un copil era complet chel din cauza chimioterapiei. I-am pictat fața, iar un alt copil a spus: „Desenează-i și tu ceva pe cap". Copilului chel i-a plăcut ideea. Când am terminat, asistenta a spus: „Poți să-i arăți un film pe capul lui Billy". Am pornit proiectorul, iar Billy și-a scos capul afară. Era fericit, iar noi eram cu toții fericiți pentru Billy. Copiii erau liniștiți și se uitau la film. Apoi au venit doctorii...

Copii cu pielea arsă, părul pierdut - cum îi putem ajuta? Aici nu trebuie să ne ascundem de realitate - copiii suferă, sunt speriați, cel mai probabil vor muri. Îți frânge inima să vezi asta. Înfruntă realitatea, vezi ce se va întâmpla în continuare, caută cum poți ajuta.

Am început să mă plimb prin saloane cu floricele de porumb. Dacă un copil plânge, îi sorb lacrimile sărate cu floricele de porumb și le pun în gură - a mea sau a copilului. Așa că stăm împreună și ne înghițim lacrimile.

În serviciu, hipersensibilitatea apare atunci când simți durerea altcuiva, când înghiți lacrimile altcuiva.

Îmi amintesc că stăteam la masă în apartamentul nostru din Chicago, înghițindu-mi lacrimile. Soția mea îmi povestea despre George, pe care îl cunoscuse în spital când fusese internat în gangrenă. George nu avea casă, dormea unde putea, adesea pe străzi. Într-o iarnă, i-au degerat picioarele. În Chicago e frig. A încetat să mai vină la biserică la micul dejun. Unul dintre bătrâni a observat că lipsea, iar soția mea a dat câteva telefoane și l-a găsit.

Soția mea, Janet, este asistentă socială. Se simte neajutorată în fața atâtor probleme: lipsa de adăpost, criminalitatea, un sistem de sănătate groaznic. Încearcă să facă tot posibilul în timpul zilei, apoi plânge noaptea. Am auzit-o spunând de mai multe ori: „Trebuie să renunț la acest loc de muncă. Nu pot face nimic. Uite, stau aici și plâng, iar bătrânul e mort... Nu pot face asta. Nu pot suporta durerea."

În astfel de cazuri, răspund: „Janet, tu ești singura persoană din lume care plânge din cauza morții lui Paul. Crezi că cineva care nu poate plânge îi va sluji pe bătrâni mai bine decât tine?"

Ne-am mutat în Colorado, iar soția mea a devenit capelan la un azil paliativ dintr-o parohie ortodoxă unde patruzeci și cinci de oameni mureau în fiecare lună. Janet vedea moartea aproape în fiecare zi. Am înghițit tot mai multe lacrimi.

Cine are nevoie să înghită lacrimi amare? Ar trebui ca persoanele hipersensibile să se expună în mod deliberat durerii altora? Cred că da. Cred că o persoană care își pune un nas roșu de cauciuc, pantofi uriași de clovn pentru a aduce bucurie copiilor bolnavi de leucemie, care mănâncă floricele de porumb cu acești copii, îi ajută cu adevărat. Și cred că este foarte important pentru un vagabond cu picioarele degerate să știe că o singură persoană, poate doar una în întreaga lume, îi simte durerea, o poartă în inimă.

Henri Nouwen a scris o mică carte cu un titlu surprinzător, „Vindecătorul rănit". Scrie despre oameni singuri, abandonați, neiubiți. Povestește despre un tânăr preot care nu are nimic de oferit unui bătrân care urmează să fie operat, în afară de bunătatea și grija sa. „Niciun om nu supraviețuiește dacă nimeni nu-l așteaptă", scrie Nouwen. „Toți cei care se întorc dintr-o călătorie lungă și dificilă caută pe cineva care să-l aștepte la gară sau la aeroport. Toată lumea vrea să povestească despre sine, despre durerea sa, despre bucuria sa celui care a rămas să-l aștepte."

Uneori, noi, pastorii, putem face un singur lucru pentru cei suferinzi - să le arătăm că suferința lor, motivele pentru care nu le înțeleg, nu ne este indiferentă.

Crescut pe lacrimi

Dar uneori, în ciuda tuturor eforturilor noastre de a ușura suferința, vedem o durere umană complet lipsită de orice sens aparent. În astfel de momente, este inutil să înghițim lacrimi. Îmi amintesc de un pacient. Are boala Alzheimer. Fiica lui are grijă de el, dar în fiecare zi inima ei se frânge - în fața ei se află doar o carapace corporală jalnică a celui care i-a fost cândva tată.

Îmi amintesc de mai mulți copii cu retard mintal. Un astfel de copil poate trăi foarte mult, dar își va petrece toată viața în pat. Nu va învăța niciodată să vorbească, nu va înțelege ce se întâmplă și va rămâne obiectul preocupărilor medicilor și asistentelor pentru tot restul vieții.

Care este rostul suferinței unor astfel de adulți și copii? Care este rostul să înghiți lacrimi pentru ei? Un doctor din Germania de Est m-a ajutat să răspund la această întrebare. În acei ani, activitatea bisericii de acolo era strict limitată. Aceasta avea voie să aibă grijă doar de cei mai „neprețuiți" și „inutili" membri ai societății.

„Care este sensul vieții lor? Există vreun sens?", a întrebat Dr. Jürgen Trogisch, medic pediatru care și-a dedicat viața lucrului cu copii cu retard mintal.

Multă vreme, Trogisch nu a putut găsi un răspuns la aceste întrebări. Mergea la muncă în fiecare zi, își îndeplinea atribuțiile, dar nu exista niciun răspuns. Într-o zi, ținea un curs introductiv pentru noii angajați ai unui centru medical. După un an de cursuri, le-a cerut noilor asistenți să completeze un chestionar, care includea următoarea întrebare: „Ce schimbări au avut loc în viața dumneavoastră de când ați început să lucrați cu persoane cu dizabilități?" A primit următoarele răspunsuri:

Pentru prima dată în viața mea, am simțit că fac ceva important.

Simt că acum pot face lucruri pe care nu am crezut niciodată că le pot face.

În decursul acestui an, am câștigat favoarea Sabinei. A fost prima dată când am lucrat cu o persoană cu retard mintal, dar acum nu o mai consider retardată mintal. Este o ființă umană.

Am devenit mai sensibil la suferința umană și am dezvoltat dorința de a ajuta.

M-am gândit la ce este cel mai important în viața reală.

Munca a căpătat un nou sens pentru mine. Simt că ceilalți au nevoie de mine.

Am învățat răbdare, am învățat să mă bucur chiar și de micile îmbunătățiri.

Observând persoanele cu retard mintal, m-am înțeles mai bine pe mine însumi.

Am devenit mai tolerant. Micile mele probleme nu mi se mai par atât de grave, am învățat să mă accept cu toate defectele mele. Dar cel mai important, am învățat să apreciez micile plăceri ale vieții. Mai presus de toate, îi sunt recunoscător lui Dumnezeu pentru că mi-a arătat că dragostea poate realiza mai mult decât ura și forța.

Pentru prima dată în viața mea, am simțit că fac ceva important.

Simt că acum pot face lucruri pe care nu am crezut niciodată că le pot face.

În decursul acestui an, am câștigat favoarea Sabinei. A fost prima dată când am lucrat cu o persoană cu retard mintal, dar acum nu o mai consider retardată mintal. Este o ființă umană.

Am devenit mai sensibil la suferința umană și am dezvoltat dorința de a ajuta.

M-am gândit la ce este cel mai important în viața reală.

Munca a căpătat un nou sens pentru mine. Simt că ceilalți au nevoie de mine.

Am învățat răbdare, am învățat să mă bucur chiar și de micile îmbunătățiri.

Observând persoanele cu retard mintal, m-am înțeles mai bine pe mine însumi.

Am devenit mai tolerant. Micile mele probleme nu mi se mai par atât de grave, am învățat să mă accept cu toate defectele mele. Dar cel mai important, am învățat să apreciez micile plăceri ale vieții. Mai presus de toate, îi sunt recunoscător lui Dumnezeu pentru că mi-a arătat că dragostea poate realiza mai mult decât ura și forța.

Dr. Trogisch a citit răspunsurile lor și a înțeles răspunsul la propria sa întrebare. Semnificația suferinței acestor copii este schimbarea în viața celor care lucrează cu ei, care învață adevăruri pe care nicio instituție de învățământ din lume nu le poate preda. Unde altundeva pot adolescenții și studenții să învețe lecții de viață atât de neprețuite?

Dr. Trogisch făcea ceva ce este adesea un produs secundar subestimat al bisericii. Ne concentrăm pe obiectivele slujirii. Ne pasă de câștigarea de suflete

pentru Hristos, de repararea căsniciilor, de hrănirea săracilor, de vizitarea bătrânilor, de lucrul cu adolescenții. Dar citesc Noul Testament și văd că lui Isus îi pasă profund de modul în care slujirea afectează viețile celor care slujesc.

Când cei șaptezeci și doi de ucenici s-au întors cu povești pline de bucurie despre succesele lor, Isus s-a bucurat împreună cu ei, dar imediat le-a spus: „Dar nu vă bucurați că duhurile vă sunt supuse, ci bucurați-vă că numele voastre sunt scrise în cartea vieții.” Este destul de evident: ceea ce se întâmpla în sufletele ucenicilor nu era mai puțin drag lui Isus decât succesele lor evidente în slujire.

A înghiți lacrimi este cel mai util pentru persoana care se oferă voluntar să le înghită. Nu mai puțin util decât pentru persoana care le varsă. Sunt o persoană introvertită și, prin urmare, îmi este întotdeauna foarte dificil să mă ofer voluntar pentru orice cauză. Îmi ia mult timp să adun curajul să gătesc cina de Crăciun într-un adăpost sau să merg la spital. Dar de fiecare dată când îndrăznesc să fac așa ceva, simt că eu însumi beneficiez enorm de asta. Sunt îmbogățit de comunicarea cu oamenii, mișcat de poveștile lor, uimit de curajul lor. Mă întorc la scrisul meu cu un nou sentiment de recunoștință și hotărâre de a servi oamenii în orice mod mic pot. Am experimentat personal beneficiul înghițirii lacrimilor altor oameni.

Putere în slăbiciune

Iată paradoxul: atunci când biserica evită slujirea care aduce durere și dificultăți, ea însăși începe să sufere. Se oprește din dezvoltare, se oprește din maturizare.

La Cina cea de Taină, Isus ne-a arătat un model pentru slujirea bisericească. Ucenicii au vorbit despre organizare, despre necesitatea de a alege lideri, de a crea o ierarhie bisericească și de a lucra profesional. Dar Isus a luat în liniște un prosop și un lighean cu apă și a început să le spele picioarele. „V-am dat o pildă, ca să faceți și voi așa cum v-am făcut Eu”, a spus El (Ioan 13:15). În timp, mi-am dat seama că acest spirit de slujire este singurul semn al unei biserici care face voia lui Dumnezeu.

Clădiri, proprietăți, oameni de afaceri solizi în consiliul bisericii - toate aceste lucruri ușurează munca bisericii. Dar principalul lucru este să înțelegem ce fel de muncă este aceasta. Voi căuta o biserică care nu se teme să fie hipersensibilă la durere. Vom privi în altă parte de la cei fără adăpost, vom clătina din cap și vom merge mai departe, iar slujitorul va spune că nu ne putem întoarce spatele durerii, că cei fără adăpost poartă amprenta chipului lui Dumnezeu. Suntem obligați să le slujim așa cum le-ar sluji Isus, ca și cum ei ar fi Isus.

Reflectând asupra stilului de slujire al lui Isus, Pavel a spus: „Să aveți în voi gândul acesta, care era și în Hristos Isus: El, măcar că avea chipul lui Dumnezeu, n-a socotit un lucru de smuls a fi deopotrivă cu Dumnezeu, ci S-a deșartă pe Sine însuși și a luat chip de rob…" (Filipeni 2:5-7). Modelul biblic de slujire sugerează că drumul către putere este prin slăbiciune.

Însuși Pavel s-a rugat de trei ori ca Dumnezeu să-l elibereze de spinul din trupul său. Putem doar ghici ce era spinul și cum s-a rugat. Poate că a fost: *„Doamne, gândește-te cât de mult mai util aș putea fi fără acest spin! Mă împiedică să-Ți slujesc. Aș putea realiza multe dacă m-ai elibera de acest spin, dacă mi-ai da puterea."* Răspunsul la rugăciunea lui Pavel a fost negativ.

De ce a permis Dumnezeu lui Pavel să sufere? Însuși apostolul răspunde la această întrebare: „Și ca să nu fiu înălțat peste măsură prin nemărginita măreție a descoperirilor..." Așa a răspuns Dumnezeu. „Puterea Mea este făcută desăvârșită în slăbiciune", repetă apostolul. Pavel a suferit pentru răspunsul corect: „De aceea, mă voi lăuda mai degrabă cu slăbiciunile mele, pentru ca puterea lui Hristos să rămână în mine. De aceea, mă mulțumesc cu slăbiciunile, cu ocările, cu necazurile, cu prigonirile, cu greutățile, pentru Hristos; căci când sunt slab, atunci sunt puternic." (2 Corinteni 12:7-10)

La întâlnirile Alcoolicii Anonimi am auzit povești sfâșietoare despre oameni care învață să trăiască cu slăbiciunile lor, să „meargă până la limita propriei ființe", așa cum spun adesea. Alcoolicii povestesc despre procesul chinuitor prin care trebuie să treacă o persoană înainte ca aceasta să-și poată recunoaște propria slăbiciune. Vede că nu are putere și poate trăi doar fiind dependentă de o Putere Superioară, o sursă externă de putere. Există o modalitate mai ușoară de a învăța aceleași lecții: oferindu-te voluntar pentru o slujbă bisericească.

Am văzut de la propria mea soție cât de mult oferă acest tip de serviciu. În fiecare zi merge la muncă. Petrece zile întregi printre oameni care foarte rar spun „mulțumesc". Ea însăși a trebuit să ceară o mărire de salariu și i-a fost rușine. Dar pot spune cu încredere: dorința de a se deschide față de durerea altora nu i-a adus mai puțin decât copiilor ei. Cu toată obiectivitatea care este foarte dificilă pentru un soț, spun că a devenit mult mai puternică, și-a găsit frumusețea interioară. Nu primește o recompensă specială pentru munca sa - o recompensă în sens lumesc. Recompensa se naște în sufletul ei.

Miniștrii au ocazia să învețe compasiunea, smerenia, toleranța și alte calități care nu au fost și nu vor fi niciodată apreciate în afaceri. Nu trebuie să uităm de recompensele pe care Dumnezeu ni le dă. Sunt dragi Domnului, sunt mai valoroase decât banii care pot fi câștigați făcând orice altă muncă. Cel mai

adesea, Isus repetă în evanghelii că ne câștigăm viața pierzând-o. Ei bine, este mai bine să ne pierdem viața slujind altora.

Hipersensibilitatea la durere poate fi un dar, un dar neașteptat. Lacrimile care frâng inima pot fi apă vie, ajutând sufletul să devină plăcut lui Dumnezeu.

Calus dur

Într-o zi m-am hotărât să alerg la maratonul din Chicago. Pe atunci alergam deja între douăzeci și douăzeci și cinci de mile pe săptămână, dar am aflat din revistele sportive că, pentru a te pregăti pentru un maraton, trebuie să dublezi distanța. Am luat sfatul la propriu și am început să alerg de două ori mai mult. M-am bucurat că organismul meu s-a adaptat calm la creșterea efortului. Plămânii mei au putut suporta, inima mea a făcut față, mușchii mă dureau la început, dar apoi s-au adaptat și ei. Totul ar fi fost bine - dacă nu ar fi fost osul meu!

După câteva săptămâni de la noul regim, pielea din jurul degetului mare de la piciorul stâng a devenit hipersensibilă. Abia puteam merge, darămite să alerg zece mile! A trebuit să mă opresc din antrenament o vreme, până când mi s-a format o bătătură tare pe picior, strat după strat.

Ceva similar se întâmplă și cu pastorii. Oamenii plini de compasiune chemați să-i slujească pe alții pot fi brusc loviți de un nivel complet nou de stres: un prieten se îmbolnăvește de SIDA, soțul/soția depune cererea de divorț, zvonurile încep să se răspândească în biserică... și dintr-o dată se simt complet expuși. Hipersensibilitatea era odată punctul lor forte; acum a devenit dușmanul lor. Pielea de pe piciorul meu s-a inflamat ca răspuns la stres și am devenit aproape infirm până când au crescut straturi noi de piele și s-a format o bătătură tare. Același lucru se întâmplă și cu pastorii. Durerea care odată era o sursă de creștere spirituală devine brusc o amenințare. Dacă înghiți prea multe lacrimi, te poți otrăvi cu sare.

În anii 1970, a fost lansat un film numit Învierea despre o eroină care, după un accident de mașină, dobândește în mod miraculos darul vindecării. Ea nu crede în Dumnezeu și nu poate explica ce s-a întâmplat cu ea. „Lasă-mă să-ți spun ce s-a întâmplat”, le spune ea unei mulțimi de suferinzi. „Văd un om bolnav, rănit în fața mea. Nu mă întrebați cum văd eu lucrurile, e ca și cum m-aș îmbolnăvi și eu, ca și cum aș deveni acea persoană... Nu știu de unde vine această putere, dar vine de undeva.”

Eroina merge la Institutul de Psihologie din California, unde oamenii de știință vor să o examineze. Aceștia scot o targă de spital, pe care zace o tânără cu paralizie

cerebrală. Eroina se apropie de corpul mutilat al femeii, se oprește, apoi se urcă pe pat și se întinde lângă ea.

Trec minute - și dintr-o dată vindecătoarea începe să tremure. Fața i se transformă într-o grimasă, picioarele i se răsucesc spre interior, mâinile i se transformă în pensete tari. Literalmente, ia boala altcuiva asupra ei, trăgând-o din corpul pacientului. Pacienta se ridică și merge. Membrele i se îndreaptă. Vindecătoarea este pusă într-un scaun cu rotile pentru examinare.

În film, cariera vindecătoarei s-a încheiat destul de repede. Îi este greu să suporte durerea altora. Este o povară insuportabilă. Se mută într-un orășel din deșertul Nevada și lucrează acolo la o benzinărie. Sunt puțini vizitatori. Nimeni nu știe despre puterea ei miraculoasă.

Cum putem împiedica vindecătorii răniți să devină vindecători răniți de moarte? Ne putem dedica durerii altora în viață fără să ne rănim? Ce facem când servitorii au nevoie de straturi suplimentare de protecție?

Mărturisesc: nu sunt expert în astfel de chestiuni. Îmi este foarte greu să recunosc semnele oboselii la mine. Nu mă pot descurca fără ajutorul soției mele și al câtorva prieteni de încredere. Dar sunt căsătorit cu o femeie aflată în prima linie a slujirii și am învățat câteva principii care te pot ajuta să recunoști din timp simptomele unei bătături rupte. Le voi prezenta sub forma câtorva întrebări care, odată ce primesc răspuns, te vor ajuta să stabilești dacă ești în pericol.

1) Ce mă entuziasmează mai mult , *durerea unei persoane sau persoana în sine?* Cineva a dat această definiție a asistentelor medicale: „Maria tifoidă, îmbrăcată ca Albă ca Zăpada. Are un complex - să-i ajute pe ceilalți. Este obsedată să lupte împotriva durerii, pentru că ei înșăși nu-i place durerea. Drept urmare, face mai mult zgomot decât ajută."

Am învățat să recunosc unul dintre primele semne ale oboselii spirituale: un sentiment de enormă responsabilitate personală, ca și cum soarta bisericii, a comunității, a întregii țări și chiar a întregii lumi ar sta pe umerii unui slujitor dedicat.

Eugene Peterson îi pune în contrast pe Augustin și Pelagiu, doi teologi din secolul al IV-lea. Pelagiu era un om de la oraș, manierat, persuasiv și iubit universal. Augustin a avut o viață agitată în tinerețe, a avut o relație foarte ciudată cu mama sa și mulți dușmani. Totuși, Augustin a început cu harul lui Dumnezeu și a avut perfectă dreptate. Pelagiu a început cu meritele umane și a greșit. Augustin era pasionat de cunoașterea lui Dumnezeu, Pelagiu și-a luat timp să încerce să-L mulțumească pe Dumnezeu. Augustin avea nevoie

disperată de Dumnezeu și știa asta. Așadar, Peterson spune că creștinii se dovedesc adesea a fi adepții lui Augustin în teorie și pelagieni în practică. Se bazează prea mult pe propriile eforturi patetice - concilii bisericești, fapte bune. Sunt obsedați de problemele altor oameni.

Însă atunci când slujești oameni aflați în nevoie, uneori ai nevoie să simți o anumită detașare. Ai nevoie de o forță tare care să servească drept scut împotriva durerii celorlalți. Friedrich Buchner, în cartea sa „Dezvăluirea secretelor", descrie cum a învățat această lecție:

Iubește-ți aproapele ca pe tine însuți. Aceasta face parte din marea poruncă. Sau, altfel spus, iubește-te pe tine însuți ca pe aproapele tău. Iubește-te nu ca pe niște egoiști, nu ca pe niște oameni autocompătimiți. Iubește-te așa cum ți-ai iubi un prieten. Ai grijă de tine, hrănește-te, înțelege-te pe tine însuți, consolează-te, întărește-te. Miniștrii, oamenii care sunt chemați să aibă grijă de alții, se neglijează foarte adesea pe ei înșiși. Drept urmare, ei înșiși devin, într-un fel, niște schilozi neajutorați, la fel ca cei de care sunt chemați să aibă grijă. Și astfel au devenit inutili pentru ceilalți. Dacă fiica ta se luptă să supraviețuiască, încercând să înoate dintr-un vârtej, nu vei putea să o salvezi sărind în el. Așa că veți pieri împreună. Trebuie să rămâneți pe un teren solid - trebuie să vă mențineți prezența de spirit, să rămâneți tu înșuți, să rămâneți puternici - și de acolo, de pe țărm, să întindeți o mână de ajutor. „Vezi-ți de treburile tale" înseamnă „Vezi-ți de viața ta", pentru că fiecare persoană este responsabilă pentru sine. Dar înseamnă și „Uită-te cum trăiești, ai grijă de sănătatea ta". Ai nevoie de asta tu însuți și, în cele din urmă, de cei pe care îi iubești. Ai grijă de tine ca să poți avea grijă de ei. O inimă care sângerează nu va ajuta pe nimeni dacă moare din cauza pierderii de sânge.

Iubește-ți aproapele ca pe tine însuți. Aceasta face parte din marea poruncă. Sau, altfel spus, iubește-te pe tine însuți ca pe aproapele tău. Iubește-te nu ca pe niște egoiști, nu ca pe niște oameni autocompătimiți. Iubește-te așa cum ți-ai iubi un prieten. Ai grijă de tine, hrănește-te, înțelege-te pe tine însuți, consolează-te, întărește-te. Miniștrii, oamenii care sunt chemați să aibă grijă de alții, se neglijează foarte adesea pe ei înșiși. Drept urmare, ei înșiși devin, într-un fel, niște schilozi neajutorați, la fel ca cei de care sunt chemați să aibă grijă. Și astfel au devenit inutili pentru ceilalți. Dacă fiica ta se luptă să supraviețuiască, încercând să înoate dintr-un vârtej, nu vei putea să o salvezi sărind în el. Așa că veți pieri împreună. Trebuie să rămâneți pe un teren solid - trebuie să vă mențineți prezența de spirit, să rămâneți tu înșuți, să rămâneți puternici - și de acolo, de pe țărm, să întindeți o mână de ajutor. „Vezi-ți de treburile tale" înseamnă „Vezi-ți de viața ta", pentru că fiecare persoană este responsabilă

pentru sine. Dar înseamnă și „Uită-te cum trăiești, ai grijă de sănătatea ta". Ai nevoie de asta tu însuți și, în cele din urmă, de cei pe care îi iubești. Ai grijă de tine ca să poți avea grijă de ei. O inimă care sângerează nu va ajuta pe nimeni dacă moare din cauza pierderii de sânge.

Și apoi Buchner, care vorbește aici despre fiica sa, adaugă o frază: „Cât de ușor este să scrii astfel de cuvinte. Cât de imposibil este să trăiești conform celor scrise!"

Liniștea sufletească a lui Buchner era acordul fiicei sale de a urma un tratament pentru anorexie. Și ea locuia la cinci mii de kilometri distanță. El nu putea fi acolo pentru ea, nu putea să-i trăiască viața în locul ei. Erau și alți oameni acolo - medici, asistente medicale, asistenți sociali, chiar și judecătorul care ordonase internarea ei involuntară în spital. „Acești oameni nu erau sfâșiați, îngrijorați sau chinuiți de dragoste, așa cum eram eu. Erau realiști, oameni hotărâți, care își cunoșteau meseria. Nu ar fi spus-o chiar ei, dar o iubeau pe fiica mea cu o dragoste care semăna mult mai mult cu a lui Isus decât cu a mea."

Sindromul „sacrificiului dureros de sine", când îți pasă mai mult de durere decât de persoana în sine, este uneori numit „complexul salvatorului". Ironia este că Însuși Salvatorul era complet lipsit de un astfel de complex. El a plecat cu barca departe de mulțimea de oameni. Avea nevoie să fie singur. A acceptat un dar pe care alții îl considerau „bani aruncați în vânt". La urma urmei, așa cum a remarcat pe bună dreptate Iuda, vasul cu tămâie ar fi putut fi vândut, iar banii folosiți pentru combaterea sărăciei.

Isus i-a vindecat pe toți cei care i-au cerut vindecare, dar nu pe toți cei pe care i-a întâlnit. Avea o abilitate rară și uimitoare: le permitea oamenilor să-și aleagă propria durere. L-a demascat pe Iuda, dar nu a încercat să împiedice trădarea lui. I-a condamnat pe farisei, dar nu a încercat să-i convingă de dreptatea Lui. A răspuns clar la întrebarea nobilului bogat și l-a lăsat să plece. Marcu adaugă în mod deliberat un detaliu foarte important despre acest incident: „Și Isus, privindu-l fix, l-a iubit" (Marcu 10:21).

Pe scurt, Isus arată un respect uimitor pentru libertatea de conștiință a fiecărei persoane. El nu a încercat să convertească întreaga lume în timpul vieții Sale pământești sau să vindece oameni care nu erau încă pregătiți pentru vindecare. Noi, pastorii, avem nevoie exact de același tip de „complex al mântuirii" pe care l-a avut Isus.

Henri Nouwen a trăit printre misionarii din Peru. El a ajuns la concluzia că cele două motive cele mai distructive sunt vinovăția și dorința de a salva. „Lucrul rău la vinovăție”, a remarcat el, „este că nu te părăsește nici măcar atunci când faci fapte bune. Rădăcinile vinovăției sunt foarte adânci, nu poți ajunge la ele făcând fapte bune. Pe de altă parte, dorința de a salva oamenii de păcat, sărăcie, exploatare nu este mai puțin distructivă: cu cât te străduiești mai mult, cu atât îți înțelegi mai clar propria slăbiciune. Foarte mulți oameni harnici s-au confruntat cu faptul că activitatea lor misionară era în declin. Dacă se bazau doar pe rezultatele tangibile ale slujirii lor, pierdeau rapid sentimentul propriei importanțe.”

Nouwen conchide: „Când începem să înțelegem că Dumnezeu ne-a iertat vina, că numai Dumnezeu mântuiește, dobândim libertate în slujire și putem trăi cu umilință.” Dumnezeu poate face cele mai multe prin cei care sunt umili și recunoscători.

Da, a fi hipersensibil la durere poate fi un dar. Dar, ca orice alt dar, dacă îl lași să te domine și să te controleze, te va distruge. Mă deranjează foarte tare când cei care ajută par mai bolnavi și mai nevoiași decât cei pe care încearcă să îi ajute. Poetul John Donne a spus: „Crucile altor oameni nu sunt ale mele”.

2) Există oameni în jurul meu care îmi apreciază munca? Am petrecut odată ceva timp la Centrul de Formare a Traducătorilor Wycliffe din Tucson, Arizona, în deșert. Obișnuiam să alerg și acolo, dar trebuia să o fac dimineața devreme, înainte ca soarele să bată puternic. Trebuia să urmăresc cu atenție drumul ca să nu calc pe un șarpe sau un scorpion. Într-o dimineață, după ce alergasem trei kilometri de bază, am văzut clădirile luxoase ale uneia dintre cele mai faimoase clinici din țară, o clinică specială pentru persoanele care suferă de tulburări digestive și exces de greutate. La început, am crezut că am dat peste un hotel de cinci stele. Vedetele de cinema și sportivii erau clienți fideli. Terenul clinicii includea o piscină, o pistă de alergare, terenuri de baschet și tenis, o potecă pentru cai și zone de picnic umbroase. Camerele moderne din sticlă străluceau în soare.

Nu m-am putut abține să nu compar Centrul de Traducere cu o clinică de lux. Clădirile sunt funcționale, lipsite de ornamente arhitecturale, construite din blocuri de beton. Mulți dintre lucrători locuiesc în rulote împrăștiate printre dealuri. Ceea ce m-a frapat a fost faptul că contrastul dintre cele două complexe ilustra viu una dintre caracteristicile slujirii: lumea este întotdeauna mai fericită cu lucruri materiale decât cu lucruri spirituale. Oamenii plătesc mii de dolari pentru a scăpa de excesul de celule adipoase și insistă pentru cel mai confortabil tratament posibil. Dar cei pe care Isus i-a chemat să lupte împotriva mândriei, lăcomiei, poftei, violenței, invidiei și nedreptății trebuie să lupte și pentru supraviețuire.

În următoarele zile, mi-am dat seama cât de ridicată este moralitatea printre traducători. Iar motivul pentru aceasta este sprijinul reciproc. Este mai important pentru lume să vindece trupul decât sufletul. Misionarii au propriul lor sistem de valori. Se roagă împreună, Îl venerează pe Dumnezeu, se respectă reciproc, pentru că înțeleg cât de nobilă este chemarea lor.

Multor pastori le lipsește această participare prietenoasă. Unul dintre ei mi-a spus:

— Am senzația că nimeni nu-mi apreciază munca. Consiliul bisericii încearcă în permanență să reducă cheltuielile, orice solicitare de finanțare se transformă într-o conversație neplăcută. Îmi respectă cineva munca? Timpul liber preferat al enoriașilor este să critice tot ce fac.

Servitorii pot depăși astfel de sentimente doar împreună. Sprijinul prietenos înseamnă mult. Acest lucru devine clar dacă comparăm două povești despre războiul din Vietnam - „Catch-22” și „Spital”. Prima dintre ele a fost scrisă de Joseph Heller. În ea, un pilot - schizofrenic și paranoic - ajunge la concluzia că întreaga lume s-a întors împotriva lui și disperă de absurditatea vieții. Eroii poveștii „Spital” se confruntă cu probleme similare, dar undeva în munții Coreei se formează un grup de excentrici care se sprijină reciproc. Când elicopterele aduc răniți la spital, medicii și asistentele ridică din umeri, fac câteva glume și își iau instrumentele.

Crearea unei comunități – un grup de oameni care se sprijină reciproc – este uneori suficientă pentru a menține o lucrare în funcțiune în circumstanțe dificile. „Aș vrea să știu câți păduchi îi deranjează pe frații mei noaptea”, a spus Ignațiu de Loyola, încercând să arate cât de strâns legate erau membrii ordinului iezuit.

Din când în când, câte un enoriaș ia inițiativa și încearcă să ajute financiar personalul bisericii. La Biserica LaSalle exista un cuplu înstărit care oferea sprijin financiar personalului. Într-o zi, au donat bani pentru ca personalul bisericii să poată folosi banii pentru a organiza o adevărată petrecere de Anul Nou. S-a decis să comandăm cina la un restaurant scump și apoi să mergem la teatru. Ca soț al uneia dintre angajații bisericii, am fost și eu invitat să particip la festivități. Se putea observa pe fețele acestor oameni cât de mult a însemnat această seară pentru ei. Rareori aveau ocazia să se relaxeze astfel. În tot orașul, companiile mari organizau cine fastuoase pentru angajații lor. Dar când își putea permite o biserică să organizeze așa ceva pentru personalul său credincios?

Soția mea lucra cu cei mai săraci oameni din Chicago. Suferința și nedreptatea cu care trebuia să se confrunte zi de zi erau greu de suportat. Mi-am dat seama curând că trebuia să decid când să-i dau lui Janet o pauză - să o duc la teatru

sau la un concert. Îi era jenă că cheltuiam atâția bani pe ea, pentru că niciunul dintre bătrânii de care avea grijă nu-și permitea astfel de lucruri. Dar știam că dacă își înghițea doar lacrimile, în curând își va pierde capacitatea de a ajuta oamenii. Eram sprijinul ei, trebuia să am grijă de starea ei spirituală, astfel încât să nu-și piardă puterea și să poată lucra în prima linie.

3) Îl confund pe Dumnezeu cu viața? Am auzit această frază de la un bărbat pe nume Douglas. L-am intervievat când îmi scriam cartea, „Dezamăgire față de Dumnezeu". Viața lui Douglas semăna foarte mult cu cea a lui Iov. A luat o decizie dificilă de a sluji în cele mai sărace zone ale orașului. Și apoi lumea lui a început să se destrame: lucrarea sa și-a pierdut sursa de finanțare, soția sa s-a îmbolnăvit de cancer, un șofer beat s-a izbit de mașina lui, rănindu-i grav pe Douglas și pe fiica sa de doisprezece ani. Soția sa a murit la scurt timp după aceea. În timpul conversației noastre, l-am rugat pe Douglas să-mi descrie dezamăgirea sa față de Dumnezeu, dar, spre surprinderea mea, a spus că nu a mai trăit niciodată așa ceva.

„Am învățat cu mult timp în urmă – am învățat prin toate aceste tragedii – că nu-L poți confunda pe Dumnezeu cu viața. Nu sunt stoic. Sunt la fel de trist ca oricine din cauza a ceea ce s-a întâmplat. Pot blestema nedreptatea vieții, îmi pot revărsa furia și amărăciunea. Dar cred cu tărie că Dumnezeu simte același lucru ca mine: furie și amărăciune. Nu-L învinovățesc pentru ceea ce s-a întâmplat. Am învățat să privesc dincolo de realitatea fizică – să văd realități spirituale. Ne gândim adesea: *Dumnezeu este drept și, prin urmare, totul în viață trebuie să fie corect.* Dar Dumnezeu nu este viață. Dacă relația noastră cu Dumnezeu nu depinde de cum se desfășoară viața, atunci vom putea rezista chiar și atunci când viața începe să se prăbușească sub ochii noștri. Putem învăța să avem încredere în Dumnezeu chiar și atunci când totul în viață este nedrept."

Multe personaje biblice – Avraam, Iosif, David, Ilie, Ieremia, Daniel – au trecut prin multe încercări, la fel ca Iov (și Douglas). Pentru fiecare dintre ei, la un moment dat în viața lor, Dumnezeu părea aproape un dușman. Dar fiecare dintre ei a continuat să aibă încredere în Dumnezeu, în ciuda tuturor dificultăților. Și, procedând astfel, credința lor s-a transformat dintr-o „credință contractuală" (Îl urmez pe Dumnezeu când El mă tratează bine) într-o legătură cu Dumnezeu care poate supraviețui oricărei încercări.

Am observat că oamenii din lucrarea de slujire, mai mult decât oricine altcineva, trăiesc prin „credință contractuală". Își petrec timpul și energia lucrând pentru Dumnezeu, printre altele. Nu merită ei un tratament special din partea Lui?

Soția mea se enervează când își ia mașina din parcare și găsește o amendă de parcare pe parbriz. Cum se poate așa ceva? Cumpăra alimente pentru bătrâni

sau îi vizita la spital. Timpul plătit expirase doar pentru că simțea că trebuie să petreacă mai mult timp făcând lucrarea lui Dumnezeu. Și care este răsplata? O amendă de 25 de dolari și o jumătate de zi pierdută, pentru că încă trebuie să se prezinte în instanță!

Bud, unul dintre „sfinții" din cadrul slujirii noastre în oraș, aproape că și-a tăiat mâna în timp ce le arăta voluntarilor cum să folosească un ferăstrău electric. Îi învăța cum să construiască case pentru persoanele fără adăpost. Ce cadru teologic ar putea explica o astfel de întorsătură a evenimentelor?

Dar mă gândesc iar și iar la cuvintele lui Douglas: „Nu-L confundați pe Dumnezeu cu viața". Când încep să mă asalteze îndoielile, apelez la scrisoarea lui Pavel către Romani 8. Mulți dintre noi cunoaștem versetul 28: „Și știm că toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu, adică spre binele celor ce sunt chemați după scopul Lui". Dar ochii ne sar la un alt verset din același capitol, unde apostolul întreabă: „Cine ne va despărți de dragostea lui Hristos? Necazul sau strâmtorarea sau prigonirea sau foametea sau îmbrăcămintea de îmbrăcăminte sau primejdia sau sabia?" (8:35). Cu această propoziție, Pavel își rezumă propria slujire. El îndurase deja totul pentru Evanghelie. Dar avea puterea să creadă că Dumnezeu putea folosi toate acele lucruri dureroase pentru a face bine.

Apostolul Pavel a învățat să privească dincolo de dificultăți și să vadă un Dumnezeu iubitor care într-o zi va triumfa. „Căci sunt bine încredințat că nici moartea, nici viața, nici îngerii, nici stăpânirile, nici puterile, nici lucrurile de acum, nici cele viitoare, nici înălțimea, nici adâncimea, nici o altă făptură nu vor fi în stare să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu, care este în Hristos Isus, Domnul nostru" (Romani 8:38-39) – aceasta este nota triumfătoare cu care se încheie capitolul. O astfel de încredere îl ajută pe un pastor să rămână pe drumul cel bun chiar și atunci când lucrurile nu merg așa cum ne dorim.

4) Pentru cine lucrez? Dacă răspunsul tău instinctiv la această întrebare este „Pastorul, biserica, misiunea", atunci ești în pericol. Slujirea este o chemare și, prin urmare, un adevărat pastor este o persoană care raportează Celui care l-a chemat.

Am scris deja că Mântuitorul nostru era complet lipsit de „complexul salvatorului". Iată cum descrie Helmut Thielicke lucrarea lui Isus:

Ce încercări L-a abătut în timp ce Își desfășura munca grea, nervoasă și neîncetată! El vede – vede așa cum nimeni altcineva nu putea vedea – agonia

cumplită și apropiată a muribunzilor, suferințele captivului, chinul unei conștiințe rele, nedreptatea, frica, groaza, amărăciunea. El vede, aude și simte totul cu inima Sa – inima unui Mântuitor... Nu ar trebui aceste senzații să-I umple fiecare minut al vieții, să-L priveze de somn? Nu ar trebui El să se grăbească în ajutor, să predice, să plănuiască cum să cucerească întreaga lume pentru Dumnezeu și să muncească, să muncească, să muncească cu pasiune, neîncetat, neobosit, cât timp nu era prea târziu să facă lucrarea lui Dumnezeu? Tocmai așa ne imaginăm viața pământească a Fiului lui Dumnezeu, dacă raționăm ca oameni simpli.

Dar cât de diferită era viața lui Isus! Greutatea întregii lumi era pe umerii Lui. Corint și Efes, Atena, continente întregi cu marile lor nevoi erau aproape de inima Lui. Suferința și păcatul umpleau fiecare casă, fiecare stradă, fiecare conac, fiecare colibă. Numai Fiul lui Dumnezeu vedea toate acestea. În sărăcia și nevoia lucie, era nevoie de ajutorul unui doctor, dar Isus a avut timp să se oprească și să vorbească cu o persoană anume, o personalitate anume.

El a fost ascultător de Tatăl în micul Său colț de lume, Nazaretul și Betleemul provinciale, și astfel S-a integrat în marele mozaic pe care Dumnezeu îl crea. De aceea a avut timp pentru fiecare individ, căci Dumnezeu este conducătorul tuturor timpurilor. De asemenea, de aceea El nu emană anxietate, ci pace. Credincioșia lui Dumnezeu îmbrățișase deja lumea, ca un curcubeu: nu avea nevoie să o construiască, avea nevoie doar să meargă pe sub ea.

(fragment din cartea „Tatăl în așteptare”).

Ce încercări L-a abătut în timp ce Își desfășura munca grea, nervoasă și neîncetată! El vede – vede așa cum nimeni altcineva nu putea vedea – agonia cumplită și apropiată a muribunzilor, suferințele captivului, chinul unei conștiințe rele, nedreptatea, frica, groaza, amărăciunea. El vede, aude și simte totul cu inima Sa – inima unui Mântuitor... Nu ar trebui aceste senzații să-I umple fiecare minut al vieții, să-L priveze de somn? Nu ar trebui El să se grăbească în ajutor, să predice, să plănuiască cum să cucerească întreaga lume pentru Dumnezeu și să muncească, să muncească, să muncească cu pasiune, neîncetat, neobosit, cât timp nu era prea târziu să facă lucrarea lui Dumnezeu? Tocmai așa ne imaginăm viața pământească a Fiului lui Dumnezeu, dacă raționăm ca oameni simpli.

Dar cât de diferită era viața lui Isus! Greutatea întregii lumi era pe umerii Lui. Corint și Efes, Atena, continente întregi cu marile lor nevoi erau aproape de inima Lui. Suferința și păcatul umpleau fiecare casă, fiecare stradă, fiecare conac, fiecare colibă. Numai Fiul lui Dumnezeu vedea toate acestea. În sărăcia

și nevoia lucie, era nevoie de ajutorul unui doctor, dar Isus a avut timp să se oprească și să vorbească cu o persoană anume, o personalitate anume.

El a fost ascultător de Tatăl în micul Său colț de lume, Nazaretul și Betleemul provinciale, și astfel S-a integrat în marele mozaic pe care Dumnezeu îl crea. De aceea a avut timp pentru fiecare individ, căci Dumnezeu este conducătorul tuturor timpurilor. De asemenea, de aceea El nu emană anxietate, ci pace. Credincioșia lui Dumnezeu îmbrățișase deja lumea, ca un curcubeu: nu avea nevoie să o construiască, avea nevoie doar să meargă pe sub ea.

Am vizitat Calcutta, cel mai sărac oraș din India, unde sărăcia și moartea coexistă cu probleme umane insolubile. Acolo, călugărițele din Ordinul Maicii Tereza își desfășoară activitatea în sprijinul celor mai săraci și mai nefericiți oameni de pe planetă, ale căror cadavre pe jumătate neînsuflețite le adună pe străzile murdare. Lumea este uimită de devotamentul surorilor și de rezultatele slujirii lor, dar există ceva în slujirea lor care mă uimește și mai mult: seninătatea lor. Dacă aș fi angajată într-o sarcină atât de imensă și fără speranță, aș scrie neobosit scrisori donatorilor, le-aș cere bani, aș lua tranchilizante și aș căuta modalități de a combate depresia crescândă. Dar aceste călugărițe nu sunt așa.

Calmul lor este înrădăcinat în chiar actul care are loc în fiecare dimineață, înainte de începerea muncii lor. La ora patru dimineața, cu mult înainte de răsăritul soarelui, surorile se trezesc, se îmbracă în rochii albe imaculate și merg la capelă. Acolo se roagă și cântă împreună. Chiar înainte de a-și întâlni primul „pacient”, ele sunt deja cufundate în închinarea la Dumnezeu, în dragostea lui Dumnezeu.

Când vin oaspeți să-i viziteze, aceștia cer să înceapă cu rugăciunea în capelă. Maica Tereza însăși a întâmpinat fiecare vizitator cu aceste cuvinte: „Să salutăm mai întâi gazda. Isus este aici”.

Nu simt nici cea mai mică panică la călugărițele care lucrează în Căminul pentru muribunzi și nevoiași din Calcutta. Văd simpatie și compasiune în ele, dar nu disperare. Nu se supără pentru ceea ce nu s-a făcut. Nu se grăbesc să trimită cereri către serviciile sociale. Lucrează pentru Dumnezeu. Ziua lor începe cu El și se termină cu El. Tot ce se întâmplă în timpul zilei este o ofrandă adusă lui Dumnezeu. Dumnezeu, numai Dumnezeu, dă sens fiecărei acțiuni a lor și este măsura succesului lor.

Bill Leslie, pastorul de la Biserica LaSalle, obișnuia să povestească despre o pompă manuală veche. Spunea că uneori se simțea ca și cum el era pompa.

Fiecare persoană care venea simțea că este de datoria ei să pompeze energic pompa de câteva ori, făcând apa să se scurgă. Și acum Bill simțea că rămâne fără abur, fără să mai aibă nimic de oferit oamenilor. Se simțea gol și uscat.

În această perioadă, Bill a plecat într-o vacanță de o săptămână, timp în care a avut o conversație cu o călugăriță înțeleaptă care i-a fost mentor spiritual. S-a gândit că ea i-ar putea oferi cuvinte de mângâiere, i-ar putea spune ce persoană minunată și plină de sacrificiu era. Dar ea i-a răspuns tăios: „Dacă fântâna ta seacă, există un singur remediu: săpa mai adânc." Atunci și-a dat seama că, pentru a continua să rătăcim prin lume, trebuie să ne luăm călătoriile spirituale mai în serios.

Citind despre lucrarea pământească a lui Isus, văd un singur episod din care putem observa ceva asemănător oboselii spirituale a lui Hristos. Vorbesc despre scena din Grădina Ghetsimani, când El stătea întins pe pământ și se ruga. Sudoarea îi curgea pe frunte ca picături de sânge. Rugăciunea Lui a fost rostită pe un ton necaracteristic de implorare. El „a adus rugăciuni și cereri cu strigăte puternice și lacrimi către Acela care putea să-L mântuiască de la moarte", spune Epistola către Evrei (5:7). Dar Isus Însuși știa că nu poate scăpa de moarte! Această încredere a crescut în El, a simțit disperare. Nu era nimeni care să-L sprijine; dormeau. „N-ați putut voi să vegheați împreună cu Mine un ceas?", i-a mustrat El (Matei 26:40).

Totuși, o schimbare dramatică a avut loc asupra Lui după rugăciunea din Ghetsimani. Evanghelia ne arată un om disperat. El se roagă. După Ghetsimani vedem un om care este mult mai stăpân pe Sine decât Pilat sau Irod. Citiți descrierile procesului. Isus nu este o victimă. El este calm, El este stăpânul propriului Său destin.

Ce s-a întâmplat în grădină? Știm puține lucruri despre conținutul rugăciunilor lui Isus, deoarece martorii dormeau la acea vreme. Poate că El și-a amintit de întreaga Sa lucrare pământească. Povara treburilor neterminate apăsa greu pe umerii Săi - ucenicii erau încăpățânați și iresponsabili, soarta Evangheliei era în joc, încă era mult rău și suferință pe pământ, iar Isus Însuși era epuizat până la capăt. Perspectiva morții și a suferinței nu-I era mai plăcută decât este pentru mine sau pentru tine.

Totuși, cumva, Isus a reușit să scape de criza din Ghetsimani, punând povara pe umerii Tatălui. El venise să facă voia lui Dumnezeu și, prin urmare, rugăciunea Sa se încheie cu cuvintele: „Totuși, nu cum voiesc Eu, ci cum voiești Tu" (26:39). Câteva ore mai târziu, El a strigat un cuvânt care conținea cel mai profund adevăr: „S-a sfârșit!" (Ioan 19:30).

Mă rog lui Dumnezeu pentru aceeași detașare de propriile mele probleme, ceea ce poate fi numită încredere nemărginită. Mă rog Lui să-mi permită să-mi consider munca, viața, ca o ofrandă adusă Domnului. Și așa să fie în fiecare zi. Știu deja că Dumnezeu este un Dumnezeu al milei, al compasiunii, al harului. Este un Șef în care se poate avea încredere. Nu există nicio îndoială în privința asta. Dumnezeu, numai Dumnezeu, mă poate ajuta să găsesc calea alunecoasă care se află la o distanță egală între iubirea față de aproapele meu și iubirea față de mine însumi, între hipersensibilitate și cruzime.

De ce să te deranjezi?

C. S. Lewis a scris: „Dumnezeu nu pare niciodată să facă ceea ce poate delega creaturilor Sale. El ne-a poruncit să facem, fără grabă sau ezitare, ceea ce El ar putea face instantaneu și fără greș.” Cel mai clar exemplu în acest sens este Biserica lui Isus Hristos, pe care Dumnezeu a însărcinat-o să fie întruchiparea prezenței lui Dumnezeu în lume. Toate eforturile noastre sunt încercări de a îndeplini însărcinarea lui Dumnezeu.

Fiecare părinte știe cât de riscant este să le dea copiilor sarcini; acest lucru aduce atât bucurie, cât și anxietate. Copilul face primii pași. Mai întâi ține mâna părintelui, apoi îl lasă să meargă, apoi cade și cu greu se ridică pe picioare pentru a face o altă încercare. Din păcate, nu există altă modalitate de a învăța să meargă.

Desigur, biserica nu își îndeplinește întotdeauna misiunea, face greșeli grave, deoarece este alcătuită din oameni care, ca întotdeauna, sunt „lipsiți de slava lui Dumnezeu”. Dar Dumnezeu și-a asumat un astfel de risc. Oricine, intrând în biserică, se așteaptă să găsească perfecțiunea în ea, nu înțelege ce este riscul sau ce este o persoană. Așadar, romanticul învață în cele din urmă că mariajul este doar începutul și nu sfârșitul luptei pentru iubire. Fiecare creștin să înțeleagă că biserica este doar începutul.

Igor Stravinski a scris odată o piesă care avea o parte de vioară foarte dificilă. După săptămâni de repetiții, solistul a venit la Stravinski și i-a spus că nu o poate cânta. Încercase tot posibilul, dar partea era prea complicată, chiar imposibil de cântat. Stravinski a răspuns: „Înțeleg. Tot ce am nevoie de la tine este sunetul viorii *care încearcă* să cânte această parte.” Probabil că asta și-a imaginat Dumnezeu când s-a gândit la biserică.

Earl Palmer, un pastor care a apărat biserica împotriva criticilor, a spus că aceștia spuneau că biserica era plină de ipocriți, că era afectată de eșecuri și că nu semăna cu modelul Noului Testament. Palmer a răspuns cu mare vioiciune:

— Când o orchestră școlară încearcă să interpreteze Simfonia a IX-a de Beethoven, rezultatul este întotdeauna atroce. Nu m-ar mira dacă bătrânul Ludwig s-ar răsturna în mormânt în timpul fiecărei astfel de reprezentații, în ciuda surzeniei sale. Mă întrebați: „De ce să ne deranjăm? De ce să-i împovărăm pe bieții copii cu povara imposibilă de a interpreta simfonia nemuritoare a lui Beethoven?” Nici măcar Orchestra Simfonică din Chicago nu o poate interpreta perfect!

Voi răspunde astfel: datorită interpretării orchestrei școlii, unii ascultători află pentru prima și singura dată în viața lor că Beethoven a scris marea Simfonie a IX-a. Interpretarea lor este departe de a fi perfectă, dar pentru ei este singura șansă de a auzi capodopera lui Beethoven.

Ori de câte ori încep să simt vreo nemulțumire în timpul unei slujbe, îmi amintesc de comparația lui Earl Palmer. Poate că nu vom putea niciodată să ne interpretăm rolul așa cum l-a scris Marele Compozitor, dar numai prin interpretarea noastră acele sunete pot fi auzite de cineva de pe pământ.

Postfață: În laudă onestității

Este reverența un sentiment lăudabil? Poate că da. Este lăudabilă... cu excepția cazului în care îi transformă pe cei vii în morți. Este lăudabilă dacă dă viață și nu ucide.

Să fim complet onești și să ne gândim dacă uneori, din cauza respectului nostru, transformăm Biblia într-o „vale de oase uscate”. Uităm oare că este locuită de oameni din carne și oase? La fel cum sunt locuite și bisericile noastre…

Multă vreme i-am văzut pe apostoli ca fiind ființe cerești. Am căutat în ei ceea ce era ceresc și am refuzat să văd ceea ce era pământesc. Dar dintr-o dată s-a întâmplat ceva. Citind din nou Evangheliile, am văzut și am auzit oameni.

Înainte, mi se părea că apostolii nici măcar nu vorbeau ca oamenii obișnuiți, ci într-un mod foarte spiritual, „sinodal”:

— O, iubite frate Petru, ți-ai terminat a doua scrisoare?

- Nu, dragă frate Pavel. Când vei termina prima ta epistolă către Corinteni, atunci o voi termina și eu pe a mea...

Aproape așa cum cântau în celebra operă rock „Jesus Christ Superstar”: „Hai, hai să mergem, hai să ne așezăm cu Evangheliile…”

Apostolii mi se păreau un ideal de sfințenie creștină de neatins, până când... până când am dat peste versurile lui Pavel:

„...de aceea, nu eu mai fac lucrul acesta, ci păcatul care locuiește în mine. Căci știu că binele nu locuiește în mine, adică în trupul meu. Căci am voința binelui, dar nu găsesc să-l înfăptuiesc. Căci binele pe care-l voiesc nu-l fac, ci răul pe care nu-l voiesc, acela îl practic. Acum, dacă fac ce nu voiesc, nu eu mai fac, ci păcatul care locuiește în mine. Așadar, aflu legea că, atunci când vreau să fac binele, răul este în mine.”

„...de aceea, nu eu mai fac lucrul acesta, ci păcatul care locuiește în mine. Căci știu că binele nu locuiește în mine, adică în trupul meu. Căci am voința binelui, dar nu găsesc să-l înfăptuiesc. Căci binele pe care-l voiesc nu-l fac, ci răul pe care nu-l voiesc, acela îl practic. Acum, dacă fac ce nu voiesc, nu eu mai fac, ci păcatul care locuiește în mine. Așadar, aflu legea că, atunci când vreau să fac binele, răul este în mine.”

Cum a putut el, un sfânt, să scrie așa ceva? Deodată, vocea lui a sunat ofensată - simplă, pur umană:

„Nu sunt eu apostol? Nu sunt eu liber? N-am văzut eu pe Isus Hristos, Domnul nostru? Nu sunteți voi lucrarea mea în Domnul? Dacă nu sunt apostol pentru alții, sunt apostol pentru voi; căci pecetea apostoliei mele sunteți voi în Domnul. Aceasta este apărarea mea împotriva celor ce mă osândesc.”

„Nu sunt eu apostol? Nu sunt eu liber? N-am văzut eu pe Isus Hristos, Domnul nostru? Nu sunteți voi lucrarea mea în Domnul? Dacă nu sunt apostol pentru alții, sunt apostol pentru voi; căci pecetea apostoliei mele sunteți voi în Domnul. Aceasta este apărarea mea împotriva celor ce mă osândesc.”

Am văzut cât de dificilă era relația dintre apostoli:

„Când a venit Petru în Antiohia, i-am stat împotrivă față în față, pentru că era în necaz. Căci, înainte să vină unii de la Iacov, mânca cu neamurile. Dar când au venit ei, a început să se ascundă și să se retragă, de teamă de cei circumcișI. Și ceilalți iudei s-au fățișat cu el, așa că până și Barnaba s-a lăsat dus de fățișarea lor. Dar, când am văzut că nu trăiesc după adevărul Evangheliei, i-am zis lui Petru înaintea tuturor: „Dacă tu, care ești iudeu, trăiești ca neamurile și nu ca iudeii, de ce îi silești pe neamuri să trăiască ca iudeii?”

„Când a venit Petru în Antiohia, i-am stat împotrivă față în față, pentru că era în necaz. Căci, înainte să vină unii de la Iacov, mânca cu neamurile. Dar când au venit ei, a început să se ascundă și să se retragă, de teamă de cei circumcișI. Și ceilalți iudei s-au fățișat cu el, așa că până și Barnaba s-a lăsat dus de fățișarea lor. Dar, când am văzut că nu trăiesc după adevărul Evangheliei, i-am zis lui Petru înaintea tuturor: „Dacă tu, care ești iudeu, trăiești ca neamurile și nu ca iudeii, de ce îi silești pe neamuri să trăiască ca iudeii?”

Nici Petru nu a rămas îndatorat:

„...cum v-a scris și iubitul nostru frate Pavel, după înțelepciunea dată lui, și despre aceste lucruri vorbește și el în toate epistolele sale; în care sunt unele lucruri greu de înțeles, pe care cei neștiutori și nestatornici le răstălmăcesc, cum fac și cu celelalte Scripturi, spre propria lor pierzare.”

„...cum v-a scris și iubitul nostru frate Pavel, după înțelepciunea dată lui, și despre aceste lucruri vorbește și el în toate epistolele sale; în care sunt unele lucruri greu de înțeles, pe care cei neștiutori și nestatornici le răstălmăcesc, cum fac și cu celelalte Scripturi, spre propria lor pierzare.”

Și am fost lovit - lovit - de gândul: Doamne, sunt oameni! Sunt vii! Te-au cunoscut ca nimeni altcineva, dar au rămas oameni!

Cu cât vedeam mai multă umanitate în caracterul apostolilor, cu atât admiram mai mult puterea lui Dumnezeu. Ce lucruri măreațe a putut El să facă prin trupul slab al credincioșilor - oameni vii, membri obișnuiți ai bisericii. Care este secretul? - m-am gândit. În căutarea marelui mister, am recitit Faptele Apostolilor și mi-au fost dezvăluite aspecte complet neobișnuite ale vieții primei biserici. Secretul s-a dovedit a fi simplu - membrii ei ***trăiau*** *pur și simplu* . Nu se temeau

să ia decizii, să acționeze, să greșească. Ne temem de responsabilitate și ne privăm complet de dreptul de a greși și, prin urmare, începem să căutăm intens „fața lui Dumnezeu”, așteptând ca El să ne răspundă doar din rugul aprins și doar cu o voce tunătoare. Nu ne vom mulțumi cu mai puțin. Oră după oră, an după an, stăm în rugăciune și chibzuință. Stăm și nu facem nimic. Vrem ca Dumnezeu să ne ia de mână și să ne tragă după El prin viață. Atunci, indiferent ce se întâmplă, sunt eu responsabil pentru ceea ce s-a întâmplat? Ca și cum, Domnul este în mine...

De ce uităm că Domnul Iisus Hristos este mereu cu noi? Că El este în inimile noastre în fiecare secundă prin Duhul Sfânt, chiar și atunci când nu simțim împunsătura dorită în spate. Nu este oare infantilismul creștin cel care provoacă inacțiunea credincioșilor, ceea ce duce la inacțiunea bisericii?

Și cum a acționat același Pavel?

Într-o zi

„...Pavel a hotărât în Duhul Sfânt să meargă la Ierusalim, după ce va trece prin Macedonia și Ahaia, și zicea: „După ce voi fi ajuns acolo, trebuie să văd și Roma.”

„...Pavel a hotărât în Duhul Sfânt să meargă la Ierusalim, după ce va trece prin Macedonia și Ahaia, și zicea: „După ce voi fi ajuns acolo, trebuie să văd și Roma.”

Unde este postul înainte de a lua o decizie importantă? Unde este rugăciunea de mai multe zile? La urma urmei, chiar și în Corint, Pavel a aflat că *„...Claudius a poruncit tuturor evreilor să părăsească Roma...”* Și profeții l-au avertizat pe Pavel despre pericolele unei astfel de călătorii:

„...un proroc anume, numit Agab... a venit la noi, a luat cingătoarea lui Pavel, și-a legat mâinile și picioarele și a zis: „Așa vorbește Duhul Sfânt: «Pe omul care poartă cingătoarea aceasta, îl vor lega iudeii din Ierusalim și-l vor da în mâinile Neamurilor.»”

„...un proroc anume, numit Agab... a venit la noi, a luat cingătoarea lui Pavel, și-a legat mâinile și picioarele și a zis: „Așa vorbește Duhul Sfânt: «Pe omul care poartă cingătoarea aceasta, îl vor lega iudeii din Ierusalim și-l vor da în mâinile Neamurilor.»”

Pavel a luat singur decizia. Reacția lui Dumnezeu? Indignare? Furie? Pedeapsă? Nu.

„...Domnul i s-a arătat și i-a zis: „Îndrăznește, Pavele! Căci, după cum ai mărturisit despre Mine în Ierusalim, așa trebuie să mărturisești și în Roma.”

„...Domnul i s-a arătat și i-a zis: „Îndrăznește, Pavele! Căci, după cum ai mărturisit despre Mine în Ierusalim, așa trebuie să mărturisești și în Roma.”

Un act complet nespiritual din punctul de vedere al unui credincios modern. Dar lui Pavel nu i-a fost rușine să fie în viață, să ia decizii și să fie responsabil pentru acțiunile sale. Și avea o calitate care multor creștini și multor biserici le lipsește - o încredere tăcută și o credință în Dumnezeu.

De ce a fost prima biserică ***vie ?*** În primul rând, pentru că, la fel ca oamenii care au alcătuit-o, își baza acțiunile pe realitate. În bisericile noastre moderne, am înlocuit viața cu programe. Cineva aleargă de departe, bine hrănit și purtând o cravată: „Veniți cu toții aici! Ce v-am adus! Nu ați văzut încă! Toate problemele vor dispărea! O trecere instantanee de la schimbări cantitative la cele calitative!” (Sau schimbări calitative la cele cantitative, în funcție de situația din biserică.) Acesta este un nou program „uns”. Dumnezeu l-a dat în puterea Duhului. Este o revelație pentru toți, fără excepție!”

Acesta era cazul, de exemplu, cu grupurile de acasă. Acestea erau declarate un fel de „antibiotic creștin”. Firește, panaceul nu funcționa. Dar biserica din epoca Faptelor Apostolilor nu era ostatică programelor. Trăia ***pașnic*** . Nu aveam ocazia să ne întâlnim des în biserică? Ei bine, în regulă, ne vom întâlni acasă. Nimeni nu a declarat această soluție naturală „un nou program de grupuri de acasă”... Au apărut dificultăți în a ajuta văduvele? Nicio problemă, vom rezolva asta. Prima biserică avea cea mai importantă calitate pe care ar trebui să o aibă Trupul lui Hristos - viața.

Cartea lui F. Yancey povestește despre o astfel de biserică *vie.* Reacționează viu la realitățile lumii înconjurătoare, la nevoile locuitorilor locali. Este formată din oameni în care, la fel ca în apostoli, cerul și pământul se îmbină. Autorul a avut suficient curaj să intre în biserică, care la început i s-a părut o mulțime de excentrici, și să privească în sus - spre Dumnezeu, iar în lateral - spre oameni. A văzut oameni imperfecți, diferiți ca avere (la urma urmei, biserica LaSalle, descrisă în carte, este situată la granița dintre cartierele sărace și cele bogate), diferiți prin culoarea pielii. A văzut studenți absolvenți, medici, oameni fără adăpost. Văzându-i, nu s-a temut, deși oamenii caută de obicei o biserică unde să fie „printre ai lor", adică asemănători cu ei înșiși ca vârstă, educație etc. A înțeles că unitatea familiei este determinată de diversitatea ei. Iar diferența dintre biserici este rezultatul aceleiași diversități a membrilor săi.

După ce am citit cartea lui F. Yancey, m-am liniștit, pentru că am înțeles: problemele cu biserica vor rămâne pentru totdeauna, până când vom ajunge cu toții în rai. Autorul scrie: „... Am încetat să-mi mai fac griji cu privire la muzică, la ordinea închinării și la alte detalii care mă iritau atât de mult în timpul căutării mele. Am acordat prea multă atenție aspectului exterior, uitând de sensul profund al închinării, că închinarea duce la o întâlnire cu Dumnezeu."

Problemele vor rămâne, așa cum problemele rămân întotdeauna cu orice organism viu. Doar trupurile moarte nu le au. Dar Trupul viu al lui Hristos, care acționează, respiră, „trăiește, se mișcă și există" prin Dumnezeu, va întâmpina inevitabil dificultăți și se va lupta cu ele.

Așa cum corpurile oamenilor sunt diferite, la fel sunt și bisericile locale. Unele au nasul mai lung, altele au urechile mai mari... Așa este și în biserici. Și, prin urmare, merită să condamnăm acele biserici care își construiesc viața diferit față de a ta?

Am citit cartea ca pastor, ca enoriaș și ca suflet care Îl caută pe Domnul și, prin urmare, va trebui să împart concluziile mele practice în trei părți.

Ce pot să-mi spun mie însumi ca păstor și altor păstori?

• *Pastori, pe măsură ce citiți această carte, fiți atenți la ceea ce a servit drept punct de plecare pentru programele sociale ale bisericii. Acestea erau nevoile specifice ale unor oameni anumiți care veneau la biserică. Nu vă grăbiți imediat să fugiți din Rusia și să începeți să predicați aborigenilor din Australia. Priviți în jur pe o rază de 2-3 străzi de biserica voastră și întrebați-vă: „Ce putem face aici?"*

• Există acum o serie de sarcini comune pentru toate bisericile, cum ar fi hrănirea persoanelor fără adăpost, ajutorarea dependenților de droguri, distribuirea de alimente. Nu spun că acest lucru este rău. Desigur că nu. Dar poate există vreo nevoie specială acolo unde se află biserica ta? Dacă toată lumea face ceva, nu înseamnă neapărat că și tu ar trebui să faci același lucru. Și invers. Prin urmare, este foarte posibil să devii un pionier în vreo slujire. Dumnezeu îți va arăta acest lucru. Principalul lucru este să nu te temi de noutate.

Diversitatea vieții bisericești este enormă. În această privință sunt absolut de acord cu Philip Yancey.

Ce ar trebui să-mi spun mie însumi, ca enoriaș, și altor enoriași? Voi sunteți Trupul lui Hristos. Sunteți membri ai bisericii, adică membri ai unui singur organism. Dar biserica nu este o instituție care își asumă „responsabilitatea colectivă" pentru membrii săi. Ca suflet liber, sunteți responsabili pentru acțiunile voastre. Pentru ceea ce ați făcut și, cel mai important, pentru ceea ce nu ați făcut. Și aici autorul ne pune pe gânduri:

• Îi iubim pe cei care nu sunt ca noi? Încercăm măcar să învățăm să iubim?

• Avem dreptul să ignorăm durerea? A noastră și a altora? Preferăm să bem analgin, doar pentru a evita să simțim un disconfort intern. Când durerea altcuiva bate la ușă, tragem zăvorul: astăzi nu sunt acasă pentru bolnavi și săraci. Durerea noastră și a altora ar trebui să devină un stimul pentru noi să acționăm.

• Suntem suficient de sinceri cu noi înșine pentru a recunoaște că Dumnezeu este adesea sursa a ceea ce nu ne place. El nu este un magician care scoate doar iepuri albi și pufoși dintr-o pălărie. Suntem capabili să privim realitatea în față și să-I mulțumim lui Dumnezeu pentru asta ? Să vedem binecuvântările care vin de la Dumnezeu într-o formă care nu ne este plăcută – aceasta este sarcina noastră. Vă puteți imagina: aceste versete au fost scrise de un credincios din lagărele lui Stalin.

Încuietorile sunt puternice, mulțumesc, mulțumesc, închisoare veche. Doar un toiag și o geantă mi-ar putea da atâta libertate. Gratii ruginite, mulțumesc! Mulțumesc, lamă de baionetă. Doar secole lungi mi-ar putea da atâta înțelepciune…

• *Și cea mai importantă concluzie pe care noi, enoriașii, o putem trage din carte este: „Suntem niște cerșetori fără biserică.” Vedeți, nici măcar nu am îndrăznit să scriu această concluzie cu propriile mele cuvinte. Asta a spus Luther înainte de moartea sa – un om învățat, inteligent, independent în judecățile sale (așa cum ați observat probabil din istorie), un mare expert în Biblie. Nu vorbea în zadar.*

Și ce concluzii pot trage eu, pur și simplu ca „suflet care Îl caută pe Domnul”?

Am fost botezat când eram bebeluș, am devenit un credincios conștient la 32 de ani și consider Biblia Cuvântul lui Dumnezeu și profeția numărul 1. Dacă mă clasificați drept „creștin”, este în regulă pentru mine. Ce vreau?

Aidan Tozer a scris: „Există multe întrebări ale căror răspunsuri se află în adâncurile secrete ale naturii lui Dumnezeu. Dacă îți petreci viața încercând să dezlegi aceste mistere, s-ar putea să devii un mare teolog, dar nu vei deveni niciodată un mare sfânt.” Ca creaturi ale lui Dumnezeu, principala noastră căutare ar trebui să fie sfințenia.

Și astfel, din carte am extras câteva gânduri surprinzător de diverse, pe care le voi împărtăși cu voi.

• *Cu toată dragostea mea profundă pentru Biblie, aș prefera să fiu sfânt decât teolog. Dar sfințenia nu este atinsă singură, în absența „iritanților externi”. Marea instituție umană în cadrul căreia poate exista sfințenia* este *Trupul lui Hristos, Biserica, o colecție de excentrici. Excentricitățile lor sunt garanția sfințeniei mele. Excentricitățile mele* sunt *garanția sfințeniei lor…*

• Biserica locală este un organism viu cu propriul său caracter, o atmosferă unică. Și într-un *organism viu, sângele nu ar trebui să stagneze niciodată. Mușchiul inimii este responsabil pentru dispersarea acestuia prin vasele de sânge . Iar cei care joacă rolul mușchiului inimii în Trupul lui Hristos…*

• *Durerea din Trupul lui Hristos nu trebuie niciodată stinse. Dacă este durerea mădularelor Trupului, trebuie tratată. Dacă este durerea arsurilor primite în lume, atunci arsura arată doar unde în lume arde focul, unde și ce echipă de salvare trebuie trimisă…*

Cartea lui Philip Yancey m-a pus pe gânduri. Mult. Mult mai mult decât niște tomuri groase. Și totul pentru că m-a atins unde mă doare. Am vrut să sar în sus

și să spun, așa cum a spus profetul: „Doamne, iată-mă! Trimite-mă pe mine!”
Cert este că onestitatea și sinceritatea lui Philip Yancey nu m-au lăsat indiferent.
Și pe tine?

Vladimir Kovalyuk, Pastor al Centrului Creștin din Moscova